

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 19 czerwca 2001 r.

Nr 61

TREŚĆ:
Poz.:

ROZPORZĄDZENIA:

- 624 — Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół 4249
- 625 — Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego, kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół oraz kształcenia w profilach w liceach profilowanych 4271
- 626 — Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych 4403

624

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 21 maja 2001 r.

w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.

Na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550, Nr 104, poz. 1104, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1320) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Określa się ramowy statut:

- 1) publicznego przedszkola, stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia,
- 2) publicznej szkoły podstawowej, stanowiący załącznik nr 2 do rozporządzenia,
- 3) publicznego gimnazjum, stanowiący załącznik nr 3 do rozporządzenia,
- 4) publicznego liceum profilowanego, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. a) ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, stanowiący załącznik nr 4 do rozporządzenia,
- 5) publicznej szkoły zawodowej, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. b) ustawy, o której mowa w pkt 4, stanowiący załącznik nr 5 do rozporządzenia,

6) publicznej szkoły ponadpodstawowej:

- a) szkoły zasadniczej,
  - b) szkoły średniej ogólnokształcącej,
  - c) liceum technicznego,
  - d) szkoły średniej zawodowej
- stanowiący załącznik nr 6 do rozporządzenia.

2. Ramowy statut, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, stosuje się w przedszkolach ogólnodostępnych, integracyjnych i specjalnych.

3. Ramowe statuty, o których mowa w ust. 1 pkt 2—6, stosuje się w szkołach dla dzieci i młodzieży ogólnodostępnych, integracyjnych i specjalnych oraz w szkołach dla dorosłych.

§ 2. Tracą moc:

- 1) zarządzenie nr 14 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 czerwca 1992 r. w sprawie ramowego statutu szkół publicznych dla dzieci i młodzieży (Dz. Urz. MEN Nr 4, poz. 18),

- 2) zarządzenie nr 37 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 listopada 1992 r. w sprawie ramowego statutu szkół publicznych dla dorosłych (Dz. Urz. MEN Nr 8, poz. 39),
- 3) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 1999 r. w sprawie ramowych statutów publicznej sześciolletniej szkoły podstawowej, pu-

blicznego gimnazjum oraz publicznego przedszkola (Dz. U. Nr 14, poz. 131 i z 2000 r. Nr 2, poz. 20).

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2001 r.

Minister Edukacji Narodowej: *E. Wittbrodt*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. (poz. 624)

Załącznik nr 1

RAMOWY STATUT PUBLICZNEGO PRZEDSZKOLA

§ 1. 1. Statut publicznego przedszkola, zwanego dalej „przedszkolem”, określa nazwę przedszkola. Nazwa przedszkola zawiera:

- 1) określenie „Przedszkole”, a w przypadku przedszkola specjalnego, integracyjnego oraz ogólnodostępnego z oddziałami integracyjnymi — odpowiednio określenie „Przedszkole Specjalne”, „Przedszkole Integracyjne” oraz „Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi”,
- 2) ustalony przez organ prowadzący numer porządkowy przedszkola, wyrażony cyfrą arabską, jeżeli w danej miejscowości jest więcej niż jedno przedszkole,
- 3) imię przedszkola, jeżeli imię takie nadano,
- 4) oznaczenie siedziby przedszkola,
- 5) ewentualne określenie innego niż polski języka nauczania w przedszkolach dla mniejszości narodowych lub grup etnicznych oraz w przedszkolach dwujęzycznych dla mniejszości narodowych lub grup etnicznych,
- 6) w przypadku przedszkola specjalnego — określenie rodzaju niepełnosprawności dzieci.

2. W przypadku filii przedszkola specjalnego nazwa filii zawiera określenie „Filia” oraz nazwę przedszkola specjalnego, któremu filia jest organizacyjnie podporządkowana.

3. Nazwa przedszkola wchodzącego w skład zespołu szkół lub specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego składa się z nazwy zespołu lub ośrodka i nazwy tego przedszkola.

4. Przedszkolu nadaje imię organ prowadzący na wniosek rady przedszkola lub rady pedagogicznej.

5. Nazwa przedszkola jest używana w pełnym brzmieniu. Na pieczęciach może być używany skrót nazwy. Przedszkola z językiem nauczania mniejszości narodowych lub grup etnicznych, oprócz nazwy w języku

polskim, mogą używać nazwy w języku danej mniejszości narodowej lub grupy etnicznej.

6. W nazwie przedszkola specjalnego umieszczonej na tablicy urzędowej pomija się określenie „specjalne”.

§ 2. 1. Statut przedszkola określa:

- 1) cele i zadania przedszkola wynikające z przepisów prawa, w szczególności w zakresie:
  - a) udzielania dzieciom pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
  - b) organizowania opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi,
  - c) umożliwiania dzieciom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej,
- 2) sposób realizacji zadań przedszkola, z uwzględnieniem wspomagania indywidualnego rozwoju dziecka oraz wspomagania rodziny w wychowaniu dziecka i przygotowaniu go do nauki w szkole, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych — ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności,
- 3) sposób sprawowania opieki nad dziećmi w czasie zajęć w przedszkolu oraz w czasie zajęć poza przedszkolem,
- 4) szczegółowe zasady przyprowadzania i odbierania dzieci z przedszkola przez rodziców (prawnych opiekunów) lub upoważnioną przez nich osobę zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przedszkolu specjalnym funkcjonującym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym dzieci są przyprowadzane i odbierane z przedszkola przez wychowawcę grupy wychowawczej internatu ośrodka.

3. Warunki tworzenia oddziałów w przedszkolach organizujących zajęcia dla mniejszości narodowych lub grup etnicznych określają odrębne przepisy.

§ 3. Statut przedszkola określa:

- 1) szczegółowe kompetencje organów przedszkola, którymi są:
  - a) dyrektor przedszkola,
  - b) rada pedagogiczna,
  - c) rada przedszkola oraz rada rodziców — jeżeli zostały utworzone,
- 2) tryb wyboru członków rady przedszkola,
- 3) zasady współdziałania organów przedszkola, zapewniające w szczególności właściwe wykonywanie kompetencji tych organów określonych w przepisach prawa i w statucie przedszkola oraz zapewniające bieżącą wymianę informacji pomiędzy organami przedszkola,
- 4) sposób rozwiązywania sporów między organami przedszkola.

§ 4. Statut przedszkola określa organizację przedszkola, z uwzględnieniem przepisów § 5—7.

§ 5. 1. Podstawową jednostką organizacyjną przedszkola jest oddział obejmujący dzieci w zbliżonym wieku, z uwzględnieniem ich potrzeb, zainteresowań, uzdolnień, rodzaju i stopnia niepełnosprawności.

2. Liczba dzieci w oddziale nie może przekraczać 25, z zastrzeżeniem ust. 3—5.

3. Liczba dzieci w oddziale przedszkola integracyjnego oraz w oddziale integracyjnym w przedszkolu ogólnodostępnym powinna wynosić od 15 do 20, w tym od 3 do 5 dzieci niepełnosprawnych.

4. Liczba dzieci w oddziale przedszkola specjalnego oraz w oddziale specjalnym w przedszkolu ogólnodostępnym powinna wynosić:

- 1) w przedszkolu (oddziale) dla dzieci niesłyszących i słabo słyszących — od 6 do 8,
- 2) w przedszkolu (oddziale) dla dzieci niewidomych i słabo widzących — od 6 do 10,
- 3) w przedszkolu (oddziale) dla dzieci z chorobami przewlekłymi — od 10 do 16,
- 4) w przedszkolu (oddziale) dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi — od 6 do 8,
- 5) w przedszkolu (oddziale) dla dzieci z niepełnosprawnością ruchową — od 8 do 12,
- 6) w przedszkolu (oddziale) dla dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym — od 6 do 10,
- 7) w przedszkolu (oddziale) dla dzieci z autyzmem i z niepełnosprawnościami sprzężonymi — od 2 do 4.

5. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą organu prowadzącego przedszkole, liczba dzieci w oddziale może być niższa od liczby określonej w ust. 4.

§ 6. 1. Praca wychowawczo-dydaktyczna i opiekuńcza prowadzona jest na podstawie programu wychowania przedszkolnego.

2. Godzina zajęć w przedszkolu trwa 60 minut.

3. Czas trwania zajęć prowadzonych dodatkowo, w szczególności zajęć umuzykalniających, nauki języka obcego, nauki religii i zajęć rewalidacyjnych, powinien być dostosowany do możliwości rozwojowych dzieci i wynosić:

- 1) z dziećmi w wieku 3—4 lat — około 15 minut,
- 2) z dziećmi w wieku 5—6 lat — około 30 minut.

4. W przedszkolu mogą być organizowane zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze dla dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

5. Sposób dokumentowania zajęć prowadzonych w przedszkolu określają odrębne przepisy.

§ 7. 1. Przedszkole może być jedno- lub wielooddziałowe.

2. W uzasadnionych przypadkach poszczególne oddziały, nie więcej jednak niż 6 oddziałów, mogą być zlokalizowane w różnych miejscach, jeżeli organ prowadzący zapewni dyrektorowi przedszkola warunki sprawowania bezpośredniego nadzoru nad tymi oddziałami.

§ 8. 1. Szczegółową organizację wychowania, nauczania i opieki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacji przedszkola opracowany przez dyrektora przedszkola. Arkusz organizacji przedszkola zatwierdza organ prowadzący.

2. W arkuszu organizacji przedszkola określa się w szczególności:

- 1) czas pracy poszczególnych oddziałów,
- 2) liczbę pracowników przedszkola, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze,
- 3) ogólną liczbę godzin pracy finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący przedszkole.

§ 9. 1. Organizację pracy przedszkola określa ramowy rozkład dnia ustalony przez dyrektora przedszkola na wniosek rady pedagogicznej, z uwzględnieniem zasad ochrony zdrowia i higieny pracy, zasady określonej w § 5 ust. 2—5 oraz oczekiwań rodziców (prawnych opiekunów).

2. Na podstawie ramowego rozkładu dnia nauczyciel (nauczyciele), któremu powierzono opiekę nad danym oddziałem, ustala dla tego oddziału szczegółowy rozkład dnia, z uwzględnieniem potrzeb i zainteresowań dzieci.

§ 10. 1. Przedszkole funkcjonuje przez cały rok szkolny, z wyjątkiem przerw ustalonych przez organ prowadzący, zgodnie z ust. 2 pkt 2.

2. Statut przedszkola określa:

- 1) dzienny czas pracy przedszkola ustalony przez organ prowadzący na wniosek dyrektora przedszkola i rady przedszkola, w tym czas przeznaczony na realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego, nie krótszy niż 5 godzin dziennie,
- 2) terminy przerw w pracy przedszkola ustalone przez organ prowadzący na wniosek dyrektora przedszkola i rady przedszkola,
- 3) dodatkowe informacje o organizacji pracy przedszkola,
- 4) zasady odpłatności za pobyt dzieci w przedszkolu i odpłatności za korzystanie z wyżywienia przez pracowników, ustalone przez organ prowadzący.

§ 11. Statut przedszkola określa zakres zadań nauczycieli oraz innych pracowników, z uwzględnieniem przepisów § 12—15.

§ 12. 1. W przedszkolu:

- 1) liczącym co najmniej 6 oddziałów lub
  - 2) posiadającym oddziały zlokalizowane w różnych miejscach albo
  - 3) w którym co najmniej 2 oddziały pracują dłużej niż 10 godzin dziennie,
- może być utworzone stanowisko wicedyrektora przedszkola.

2. Dyrektor przedszkola, za zgodą organu prowadzącego, może utworzyć stanowisko wicedyrektora w innych przypadkach niż określone w ust. 1, a także, za zgodą organu prowadzącego, może tworzyć inne stanowiska kierownicze.

§ 13. 1. Dyrektor przedszkola powierza poszczególnym oddziałom opiece jednego lub dwu nauczycieli zależnie od czasu pracy oddziału lub realizowanych zadań oraz z uwzględnieniem propozycji rodziców (prawnych opiekunów).

2. Dla zapewnienia ciągłości i skuteczności pracy wychowawczej i dydaktycznej wskazane jest, aby nauczyciel (nauczyciele) opiekował się danym oddziałem przez cały okres uczęszczania dzieci do przedszkola.

§ 14. 1. W przedszkolu integracyjnym i w przedszkolu ogólnodostępnym z oddziałami integracyjnymi zatrudnia się dodatkowo nauczycieli posiadających

specjalne przygotowanie pedagogiczne oraz specjalistów prowadzących zajęcia rewalidacyjne.

2. W przedszkolu specjalnym dla dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym, z niepełnosprawnością ruchową, z autyzmem i z niepełnosprawnościami sprzężonymi zatrudnia się pomoc nauczyciela.

§ 15. 1. Statut przedszkola określa szczegółowo zakres zadań nauczycieli związanych z:

- 1) współdziałaniem z rodzicami (prawnymi opiekunami) w sprawach wychowania i nauczania dzieci, z uwzględnieniem prawa rodziców (prawnych opiekunów) do znajomości zadań wynikających w szczególności z programu wychowania przedszkolnego realizowanego w danym oddziale i użyskiwania informacji dotyczących dziecka, jego zachowania i rozwoju,
- 2) planowaniem i prowadzeniem pracy wychowawczo-dydaktycznej oraz odpowiedzialnością za jej jakość,
- 3) prowadzeniem obserwacji pedagogicznych mających na celu poznanie i zabezpieczenie potrzeb rozwojowych dzieci oraz dokumentowaniem tych obserwacji,
- 4) współpracą ze specjalistami świadczącymi pomoc psychologiczno-pedagogiczną, opieką zdrowotną i inną.

2. Statut przedszkola ponadto określa formy współdziałania, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, oraz częstotliwość organizowania stałych spotkań z rodzicami (prawnymi opiekunami).

§ 16. 1. Do przedszkola uczęszczają dzieci w wieku od 3 do 6 lat, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Dziecko, któremu odroczone rozpoczęcie spełniania obowiązku szkolnego, może uczęszczać do przedszkola do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym kończy 10 lat.

3. Statut przedszkola określa szczegółowe zasady rekrutacji dzieci do przedszkola oraz ich prawa i obowiązki, w tym:

- 1) warunki pobytu w przedszkolu zapewniające dzieciom bezpieczeństwo, ochronę przed przemocą, ochronę i poszanowanie ich godności osobistej oraz życzliwe i podmiotowe traktowanie,
- 2) przypadki, w których dyrektor przedszkola może skreślić dziecko z listy wychowanków.

§ 17. 1. Przedszkole prowadzi i przechowuje dokumentację, zgodnie z odrębnymi przepisami.

2. Zasady gospodarki finansowej przedszkola określają odrębne przepisy.

RAMOWY STATUT PUBLICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ

§ 1. 1. Statut publicznej szkoły podstawowej dla dzieci i młodzieży, zwanej dalej „szkołą”, określa nazwę szkoły. Nazwa szkoły zawiera:

- 1) określenie „Szkoła Podstawowa”, a w przypadku szkoły specjalnej, integracyjnej oraz ogólnodostępnej z oddziałami integracyjnymi — odpowiednio określenie „Szkoła Podstawowa Specjalna”, „Szkoła Podstawowa Integracyjna” oraz „Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi”,
- 2) ustalony przez organ prowadzący numer porządkowy szkoły, wyrażony cyfrą arabską, jeżeli w danej miejscowości jest więcej niż jedna szkoła podstawowa,
- 3) imię szkoły, jeżeli imię takie nadano,
- 4) oznaczenie siedziby szkoły,
- 5) ewentualne określenie innego niż polski języka nauczania w szkołach z językiem nauczania mniejszości narodowych lub grup etnicznych oraz w szkołach dwujęzycznych dla mniejszości narodowych lub grup etnicznych,
- 6) w przypadku szkoły specjalnej — określenie rodzaju niepełnosprawności uczniów.

2. W przypadku szkoły filialnej nazwa szkoły zawiera nazwę szkoły, której szkoła filialna jest organizacyjnie podporządkowana, oraz określenie „Szkoła Filialna w ...”.

3. Nazwa szkoły wchodzącej w skład zespołu szkół składa się z nazwy zespołu i nazwy tej szkoły. Nazwa szkoły specjalnej wchodzącej w skład specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego składa się z nazwy ośrodka i nazwy tej szkoły.

4. Szkole nadaje imię organ prowadzący na wniosek rady szkoły lub wspólny wniosek rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego.

5. W uzasadnionych przypadkach odrębne imię może być nadane szkole filialnej. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.

6. Nazwa szkoły jest używana w pełnym brzmieniu. Na pieczęciach może być używany skrót nazwy. Szkoły z językiem nauczania mniejszości narodowych lub grup etnicznych, oprócz nazwy w języku polskim, mogą używać nazwy w języku danej mniejszości narodowej lub grupy etnicznej.

7. W nazwie szkoły specjalnej umieszczonej na tablicy urzędowej, na sztandarze, na świadectwie oraz na pieczęciach, którymi opatruje się świadectwo, z wyjątkiem szkół specjalnych dla uczniów z upośledzeniem umysłowym, pomija się określenie „specjalna” oraz określenie rodzaju niepełnosprawności uczniów.

§ 2. 1. Statut szkoły określa w szczególności:

- 1) cele i zadania szkoły wynikające z przepisów prawa oraz uwzględniające program wychowawczy szkoły, o którym mowa w odrębnych przepisach,
- 2) sposób wykonywania zadań szkoły, z uwzględnieniem optymalnych warunków rozwoju ucznia, zasad bezpieczeństwa oraz zasad promocji i ochrony zdrowia,
- 3) zadania zespołów nauczycielskich, o których mowa w § 14,
- 4) szczegółowe zasady wewnątrzszkolnego oceniania uczniów,
- 5) organizację oddziałów sportowych, oddziałów mistrzostwa sportowego, oddziałów integracyjnych i oddziałów specjalnych oraz organizację nauczania języka mniejszości narodowych lub grup etnicznych, jeżeli szkoła takie oddziały lub nauczanie prowadzi,
- 6) organizację działalności innowacyjnej i eksperymentalnej, jeżeli szkoła taką działalność prowadzi,
- 7) organizację zajęć dodatkowych dla uczniów, z uwzględnieniem w szczególności ich potrzeb rozwojowych,
- 8) formy opieki i pomocy uczniom, którym z przyczyn rozwojowych, rodzinnych lub losowych potrzebna jest pomoc i wsparcie, w tym również pomoc materialna,
- 9) organizację współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i specjalistyczną pomoc dzieciom i rodzicom,
- 10) organizację i formy współdziałania szkoły z rodzicami (prawnymi opiekunami) w zakresie nauczania, wychowania i profilaktyki.

2. Program wychowawczy szkoły, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, uchwała rada pedagogiczna po zasięgnięciu opinii rady rodziców i samorządu uczniowskiego.

3. Warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki w oddziałach sportowych, oddziałach mistrzostwa sportowego, oddziałach integracyjnych i oddziałach specjalnych oraz organizacji nauczania mniejszości narodowych lub grup etnicznych określają odrębne przepisy.

§ 3. Statut szkoły określa:

- 1) szczegółowe kompetencje organów szkoły, którymi są:
  - a) dyrektor szkoły,

- b) rada pedagogiczna,
- c) samorząd uczniowski,
- d) rada szkoły oraz rada rodziców — jeżeli zostały utworzone,

2) zasady współdziałania organów szkoły oraz sposób rozwiązywania sporów między nimi.

§ 4. Statut szkoły określa organizację szkoły, z uwzględnieniem przepisów § 5—9.

§ 5. 1. Podstawową jednostką organizacyjną szkoły jest oddział.

2. Liczba uczniów w oddziale szkoły integracyjnej oraz w oddziale integracyjnym w szkole ogólnodostępnej powinna wynosić od 15 do 20, w tym od 3 do 5 uczniów niepełnosprawnych.

3. Liczba uczniów w oddziale szkoły specjalnej oraz w oddziale specjalnym w szkole ogólnodostępnej powinna wynosić:

- 1) w szkole (oddziale) dla uczniów niesłyszących i słabo słyszących — od 6 do 8,
- 2) w szkole (oddziale) dla uczniów niewidomych i słabo widzących — od 8 do 10,
- 3) w szkole (oddziale) dla uczniów z chorobami przewlekłymi — od 10 do 16,
- 4) w szkole (oddziale) dla uczniów z zaburzeniami psychicznymi — od 6 do 8,
- 5) w szkole (oddziale) dla uczniów z niepełnosprawnością ruchową — od 8 do 12,
- 6) w szkole (oddziale) dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim — od 10 do 16,
- 7) w szkole (oddziale) dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym — od 6 do 8,
- 8) w szkole (oddziale) dla uczniów z autyzmem i z niepełnosprawnościami sprzężonymi — od 2 do 4,
- 9) w szkole (oddziale) dla uczniów niedostosowanych społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, zagrożonych uzależnieniem lub z zaburzeniami zachowania — od 10 do 16.

4. W przypadku gdy u co najmniej jednego ucznia w oddziale występują niepełnosprawności sprzężone, określoną w ust. 3 liczbę uczniów w oddziale można obniżyć o 2.

5. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą organu prowadzącego szkołę, liczba uczniów w oddziale może być niższa od liczby określonej w ust. 3 i 4.

6. W szkole mogą być tworzone oddziały przedszkolne realizujące program wychowania przedszkolnego.

7. W szkołach działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych dopuszcza się organizację nauczania w klasach łączonych, w tym połączenie zajęć prowadzonych w oddziale przedszkolnym dla dzieci 6-letnich i zajęć prowadzonych w klasie I.

§ 6. 1. Godzina lekcyjna trwa 45 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć edukacyjnych w czasie od 30 do 60 minut, zachowując ogólny tygodniowy czas zajęć ustalony w tygodniowym rozkładzie zajęć, o którym mowa w § 10 ust. 3.

2. Czas trwania poszczególnych zajęć edukacyjnych w klasach I — III ustala nauczyciel prowadzący te zajęcia, zachowując ogólny tygodniowy czas zajęć, o którym mowa w ust. 1.

§ 7. 1. Dla uczniów, którzy muszą dłużej przebywać w szkole ze względu na czas pracy ich rodziców (prawnych opiekunów) lub organizację dojazdu do szkoły, szkoła organizuje świetlicę.

2. W świetlicy prowadzone są zajęcia w grupach wychowawczych. Liczba uczniów w grupie nie powinna przekraczać 25, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Liczba uczniów w grupie wychowawczej w świetlicy zorganizowanej w szkole specjalnej powinna odpowiadać liczbie uczniów określonej w § 5 ust. 3 dla oddziału szkoły specjalnej.

§ 8. 1. Statut szkoły określa szczegółowo organizację biblioteki szkolnej i zadania nauczyciela bibliotekarza, zgodnie z potrzebami danej szkoły, w szczególności z uwzględnieniem zadań w zakresie:

- 1) udostępniania książek i innych źródeł informacji,
- 2) tworzenia warunków do poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną,
- 3) rozbudzania i rozwijania indywidualnych zainteresowań uczniów oraz wyrabiania i pogłębiania u uczniów nawyku czytania i uczenia się,
- 4) organizowania różnorodnych działań rozwijających wrażliwość kulturową i społeczną.

2. Statut szkoły określa zasady współpracy biblioteki szkolnej z uczniami, nauczycielami i rodzicami (prawnymi opiekunami) oraz innymi bibliotekami.

§ 9. 1. Dla uczniów uczących się poza miejscem stałego zamieszkania szkoła może zorganizować internat.

2. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej w internacie nie powinna przekraczać 30, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej obejmującej wychowanków niepełnosprawnych powinna odpowiadać liczbie uczniów w oddziale szkoły specjalnej, o której mowa w § 5 ust. 3.

4. Tygodniowy wymiar zajęć opiekuńczych i wychowawczych z jedną grupą wychowawczą w internacie powinien wynosić 70 godzin zegarowych.

5. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą organu prowadzącego szkołę, w internacie można zatrudnić wychowawcę — opiekuna nocnego.

§ 10. 1. Szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacji szkoły opracowany przez dyrektora szkoły, z uwzględnieniem szkolnego planu nauczania, o którym mowa w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania — do dnia 30 kwietnia każdego roku. Arkusz organizacji szkoły zatwierdza organ prowadzący szkołę do dnia 30 maja danego roku.

2. W arkuszu organizacji szkoły zamieszcza się w szczególności: liczbę pracowników szkoły, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze, ogólną liczbę godzin zajęć edukacyjnych finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący szkołę.

3. Na podstawie zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły dyrektor szkoły, z uwzględnieniem zasad ochrony zdrowia i higieny pracy, ustala tygodniowy rozkład zajęć określający organizację obowiązkowych i nadobowiązkowych zajęć edukacyjnych.

§ 11. Statut szkoły określa zakres zadań nauczycieli oraz innych pracowników, z uwzględnieniem przepisów § 12—15.

§ 12. 1. W szkole, która liczy co najmniej 12 oddziałów, tworzy się stanowisko wicedyrektora.

2. Dyrektor szkoły, za zgodą organu prowadzącego szkołę, może tworzyć dodatkowe stanowiska wicedyrektorów lub inne stanowiska kierownicze.

§ 13. 1. W szkołach specjalnych i w szkołach ogólnodostępnych z oddziałami specjalnymi dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym, z niepełnosprawnością ruchową, z autyzmem i niepełnosprawnościami sprzężonymi w klasach I—IV zatrudnia się pomoc nauczyciela. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zatrudnienie pomocy nauczyciela w klasach V i VI.

2. W szkołach integracyjnych i w szkołach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi zatrudnia się dodatkowo nauczycieli posiadających specjalne przygotowanie pedagogiczne oraz specjalistów prowadzących zajęcia rewalidacyjne. W uzasadnionych przypadkach w szkołach tych można zatrudnić pomoc nauczyciela.

§ 14. 1. Nauczyciele prowadzący zajęcia w danym oddziale tworzą zespół, którego zadaniem jest w szczególności ustalenie zestawu programów nauczania dla danego oddziału oraz jego modyfikowanie w miarę potrzeb.

2. Dyrektor szkoły może tworzyć zespoły wychowawcze, zespoły przedmiotowe lub inne zespoły pro-

blemowo-zadaniowe. Pracą zespołu kieruje przewodniczący powoływany przez dyrektora szkoły, na wniosek zespołu.

§ 15. 1. Oddziałem opiekuje się nauczyciel wychowawca.

2. Dla zapewnienia ciągłości i skuteczności pracy wychowawczej wskazane jest, aby nauczyciel wychowawca opiekował się danym oddziałem w ciągu całego etapu edukacyjnego.

3. Formy spełniania zadań nauczyciela wychowawcy powinny być dostosowane do wieku uczniów, ich potrzeb oraz warunków środowiskowych szkoły.

§ 16. Statut szkoły określa szczegółowe zasady rekrutacji uczniów do szkoły oraz ich prawa i obowiązki, w tym:

- 1) rodzaje nagród i kar stosowanych wobec uczniów oraz tryb odwoływania się od kary; nie mogą być stosowane kary naruszające nietykalność i godność osobistą ucznia,
- 2) przypadki, w których dyrektor szkoły może wystąpić do kuratora oświaty z wnioskiem o przeniesienie ucznia do innej szkoły,
- 3) warunki pobytu w szkole zapewniające uczniom bezpieczeństwo, ochronę przed przemocą, uzależnieniami, demoralizacją oraz innymi przejawami patologii społecznej.

§ 17. 1. Szkoła używa pieczęci urzędowej, zgodnie z odrębnymi przepisami.

2. Szkoła filialna używa pieczęci urzędowej szkoły, której jest organizacyjnie podporządkowana.

3. Zespół szkół, a także szkoły specjalne wchodzące w skład specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego posiadają pieczęć urzędową wspólną dla wszystkich szkół wchodzących w skład zespołu lub ośrodka, zawierającą nazwę zespołu lub ośrodka.

4. Tablice i pieczęcie szkoły wchodzącej w skład zespołu szkół powinny zawierać nazwę zespołu i nazwę szkoły.

5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio do szkół filialnych.

§ 18. Szkoła może posiadać własny sztandar, godło oraz ceremoniał szkolny.

§ 19. 1. Szkoła prowadzi i przechowuje dokumentację, zgodnie z odrębnymi przepisami.

2. Zasady gospodarki finansowej szkoły określają odrębne przepisy.

§ 20. Przepisy dotyczące szkoły podstawowej dla dzieci i młodzieży stosuje się odpowiednio do szkoły podstawowej dla dorosłych, zwanej dalej „szkołą dla dorosłych”, z wyjątkiem przepisów § 2 ust. 1 pkt 9 i 10, ust. 2, § 5 ust. 6 oraz § 7 i 9.

§ 21. Statut szkoły dla dorosłych, określając organizację nauczania w szkole, powinien ponadto uwzględnić przepisy § 22—24.

§ 22. 1. Kształcenie w szkołach dla dorosłych może być prowadzone w formie stacjonarnej lub zaocznej.

2. W szkole kształcącej w formie stacjonarnej mogą być prowadzone klasy zaoczne, a w szkole kształcącej w formie zaocznej — klasy stacjonarne.

§ 23. 1. Zajęcia ze słuchaczami w szkole dla dorosłych kształcącej w formie stacjonarnej odbywają się przez trzy lub cztery dni w tygodniu.

2. W szkole dla dorosłych kształcącej w formie zaocznej:

- 1) konsultacje zbiorowe dla słuchaczy odbywają się we wszystkich semestrach co dwa tygodnie przez dwa dni,
- 2) dopuszcza się możliwość organizowania konsultacji indywidualnych w wymiarze 20% ogólnej liczby godzin zajęć w semestrze,
- 3) organizuje się dwie konferencje instruktażowe w czasie jednego semestru: pierwszą — wprowadzającą do pracy w semestrze i drugą — przedegzaminacyjną.

§ 24. Statut szkoły dla dorosłych określa zasady uczęszczania na wybrane zajęcia edukacyjne przez osoby przygotowujące się do egzaminów eksternistycznych.

Załącznik nr 3

RAMOWY STATUT PUBLICZNEGO GIMNAZJUM

§ 1. 1. Statut publicznego gimnazjum dla dzieci i młodzieży, zwanego dalej „gimnazjum”, określa nazwę gimnazjum. Nazwa gimnazjum zawiera:

- 1) określenie „Gimnazjum”, a w przypadku gimnazjum specjalnego, integracyjnego oraz ogólnodostępnego z oddziałami integracyjnymi — odpowiednio określenie „Gimnazjum Specjalne”, „Gimnazjum Integracyjne” oraz „Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi”,
- 2) ustalony przez organ prowadzący numer porządkowy gimnazjum, wyrażony cyfrą arabską, jeżeli w danej miejscowości jest więcej niż jedno gimnazjum,
- 3) imię gimnazjum, jeżeli imię takie nadano,
- 4) oznaczenie siedziby gimnazjum,
- 5) ewentualne określenie innego niż polski języka nauczania w gimnazjach z językiem nauczania mniejszości narodowych lub grup etnicznych oraz w gimnazjach dwujęzycznych,
- 6) w przypadku gimnazjum specjalnego — określenie rodzaju niepełnosprawności uczniów.

2. Nazwa gimnazjum wchodzącego w skład zespołu szkół składa się z nazwy zespołu i nazwy tego gimnazjum. Nazwa gimnazjum specjalnego wchodzącego w skład specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego składa się z nazwy ośrodka i nazwy tego gimnazjum.

3. Gimnazjum nadaje imię organ prowadzący na wniosek rady gimnazjum lub wspólny wniosek rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego.

4. Nazwa gimnazjum jest używana w pełnym brzmieniu. Na pieczęciach może być używany skrót na-

zwany. Gimnazja z językiem nauczania mniejszości narodowych lub grup etnicznych, oprócz nazwy w języku polskim, mogą używać nazwy w języku danej mniejszości narodowej lub grupy etnicznej.

5. W nazwie gimnazjum specjalnego umieszczonej na tablicy urzędowej, na sztandarze, na świadectwie oraz na pieczęciach, którymi opatruje się świadectwo, z wyjątkiem gimnazjów specjalnych dla uczniów z upośledzeniem umysłowym, pomija się określenie „specjalne” oraz określenie rodzaju niepełnosprawności uczniów.

§ 2. 1. Statut gimnazjum określa w szczególności:

- 1) cele i zadania gimnazjum wynikające z przepisów prawa oraz uwzględniające program wychowawczy gimnazjum, o którym mowa w odrębnych przepisach,
- 2) sposób wykonywania zadań gimnazjum, z uwzględnieniem optymalnych warunków rozwoju ucznia, zasad bezpieczeństwa oraz zasad promocji i ochrony zdrowia,
- 3) zadania zespołów nauczycielskich, o których mowa w § 16,
- 4) szczegółowe zasady wewnątrzszkolnego oceniania uczniów,
- 5) organizację oddziałów sportowych, oddziałów mistrzostwa sportowego, oddziałów dwujęzycznych, oddziałów przysposabiających do pracy, oddziałów integracyjnych i oddziałów specjalnych oraz organizację nauczania języka mniejszości narodowych lub grup etnicznych, jeżeli gimnazjum takie oddziały lub nauczanie prowadzi,
- 6) organizację działalności innowacyjnej i eksperymentalnej, jeżeli gimnazjum taką działalność prowadzi,

- 7) organizację zajęć dodatkowych dla uczniów, z uwzględnieniem w szczególności ich potrzeb rozwojowych,
- 8) formy opieki i pomocy uczniom, którym z przyczyn rozwojowych, rodzinnych lub losowych potrzebna jest pomoc i wsparcie, w tym również pomoc materialna,
- 9) organizację współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i specjalistyczną pomoc dzieciom i rodzicom,
- 10) organizację i formy współdziałania gimnazjum z rodzicami (prawnymi opiekunami) w zakresie nauczania, wychowania i profilaktyki.

2. Program wychowawczy gimnazjum, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, uchwała rada pedagogiczna po zasięgnięciu opinii rady rodziców i samorządu uczniowskiego.

3. Warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki w oddziałach sportowych, oddziałach mistrzostwa sportowego, oddziałach przysposabiających do pracy, oddziałach integracyjnych i oddziałach specjalnych oraz organizacji nauczania mniejszości narodowych lub grup etnicznych określają odrębne przepisy, z zastrzeżeniem § 8.

§ 3. Statut gimnazjum określa:

- 1) szczegółowe kompetencje organów gimnazjum, którymi są:
  - a) dyrektor gimnazjum,
  - b) rada pedagogiczna,
  - c) samorząd uczniowski,
  - d) rada gimnazjum oraz rada rodziców — jeżeli zostały utworzone,
- 2) zasady współdziałania organów gimnazjum oraz sposób rozwiązywania sporów między nimi.

§ 4. Statut gimnazjum określa organizację gimnazjum, z uwzględnieniem przepisów § 5—11.

§ 5. 1. Podstawową jednostką organizacyjną gimnazjum jest oddział.

2. Liczba uczniów w oddziale gimnazjum integracyjnego oraz w oddziale integracyjnym w gimnazjum ogólnodostępnym powinna wynosić od 15 do 20, w tym od 3 do 5 uczniów niepełnosprawnych.

3. Liczba uczniów w oddziale gimnazjum specjalnego oraz w oddziale specjalnym w gimnazjum ogólnodostępnym powinna wynosić:

- 1) w gimnazjum (oddziale) dla uczniów niesłyszących i słabo słyszących — od 6 do 8,
- 2) w gimnazjum (oddziale) dla uczniów niewidomych i słabo widzących — od 8 do 10,

3) w gimnazjum (oddziale) dla uczniów z chorobami przewlekłymi — od 10 do 16,

4) w gimnazjum (oddziale) dla uczniów z zaburzeniami psychicznymi — od 6 do 8,

5) w gimnazjum (oddziale) dla uczniów z niepełnosprawnością ruchową — od 8 do 12,

6) w gimnazjum (oddziale) dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim — od 10 do 16,

7) w gimnazjum (oddziale) dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym — od 6 do 8,

8) w gimnazjum (oddziale) dla uczniów z autyzmem i z niepełnosprawnościami sprzężonymi — od 2 do 4,

9) w gimnazjum (oddziale) dla uczniów niedostosowanych społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, zagrożonych uzależnieniem lub z zaburzeniami zachowania — od 10 do 16.

4. W przypadku gdy u co najmniej jednego ucznia w oddziale występują niepełnosprawności sprzężone, określoną w ust. 3 liczbę uczniów w oddziale można obniżyć o 2.

5. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą organu prowadzącego gimnazjum, liczba uczniów w oddziale może być niższa od liczby określonej w ust. 3 i 4.

§ 6. Godzina lekcyjna trwa 45 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć edukacyjnych w czasie od 30 do 60 minut, zachowując ogólny tygodniowy czas zajęć ustalony w tygodniowym rozkładzie zajęć, o którym mowa w § 12 ust. 3.

§ 7. W gimnazjum posiadającym odpowiednie warunki kadrowe i lokalowe, za zgodą organu prowadzącego gimnazjum, mogą być tworzone oddziały klas dwujęzycznych, w których nauczanie jest prowadzone w dwóch językach: w języku polskim oraz w języku obcym nowożytnym, będącym drugim językiem nauczania. Nauczanie w klasach dwujęzycznych odbywa się na warunkach określonych odrębnymi przepisami.

§ 8. 1. Dla uczniów, którzy po rocznym uczęszczaniu do gimnazjum i ukończeniu 15 roku życia nie rokują ukończenia gimnazjum w normalnym trybie, mogą być tworzone oddziały przysposabiające do pracy.

2. Dyrektor gimnazjum po zapoznaniu się z sytuacją i możliwościami ucznia, na podstawie uchwały rady pedagogicznej, za zgodą rodziców (prawnych opiekunów), przyjmuje ucznia do oddziału przysposabiającego do pracy, uwzględniając opinię wydaną przez lekarza oraz opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej.

3. W oddziałach przysposabiających do pracy kształcenie ogólne realizuje się zgodnie z podstawą

programową kształcenia ogólnego w formach dostosowanych do potrzeb i możliwości uczniów.

4. Program przysposobienia do pracy opracowuje nauczyciel, z uwzględnieniem wybranych treści kształcenia zawartych w podstawie programowej kształcenia w określonym zawodzie.

5. Przystosowanie do pracy może być organizowane w gimnazjum albo poza gimnazjum na podstawie umowy zawartej przez dyrektora gimnazjum, w szczególności ze szkołą prowadzącą kształcenie zawodowe, placówką kształcenia ustawicznego oraz pracodawcą.

§ 9. 1. Dla uczniów, którzy muszą dłużej przebywać w gimnazjum ze względu na czas pracy ich rodziców (prawnych opiekunów) lub organizację dojazdu do szkoły, gimnazjum organizuje świetlicę.

2. W świetlicy prowadzone są zajęcia w grupach wychowawczych. Liczba uczniów w grupie nie powinna przekraczać 25, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Liczba uczniów w grupie wychowawczej w świetlicy zorganizowanej w gimnazjum specjalnym powinna odpowiadać liczbie uczniów określonej w § 5 ust. 3 dla oddziału gimnazjum specjalnego.

§ 10. 1. Statut gimnazjum określa szczegółowo organizację biblioteki szkolnej i zadania nauczyciela bibliotekarza, zgodnie z potrzebami danego gimnazjum, w szczególności z uwzględnieniem zadań w zakresie:

- 1) udostępniania książek i innych źródeł informacji,
- 2) tworzenia warunków do poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną,
- 3) rozbudzania i rozwijania indywidualnych zainteresowań uczniów oraz wyrabiania i pogłębiania u uczniów nawyku czytania i uczenia się,
- 4) organizowania różnorodnych działań rozwijających wrażliwość kulturową i społeczną.

2. Statut gimnazjum określa zasady współpracy biblioteki szkolnej z uczniami, nauczycielami i rodzicami (prawnymi opiekunami) oraz innymi bibliotekami.

§ 11. 1. Dla uczniów uczących się poza miejscem stałego zamieszkania gimnazjum może zorganizować internat.

2. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej w internacie nie powinna przekraczać 30, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej obejmującej wychowanków niepełnosprawnych powinna odpowiadać liczbie uczniów w oddziale gimnazjum specjalnego, o której mowa w § 5 ust. 3.

4. Tygodniowy wymiar zajęć opiekuńczych i wychowawczych z jedną grupą wychowawczą w internacie powinien wynosić 70 godzin zegarowych.

5. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą organu prowadzącego gimnazjum, w internacie można zatrudnić wychowawcę — opiekuna nocnego.

§ 12. 1. Szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacji gimnazjum opracowany przez dyrektora gimnazjum, z uwzględnieniem szkolnego planu nauczania, o którym mowa w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania — do dnia 30 kwietnia każdego roku. Arkusz organizacji gimnazjum zatwierdza organ prowadzący gimnazjum do dnia 30 maja danego roku.

2. W arkuszu organizacji gimnazjum zamieszcza się w szczególności: liczbę pracowników szkoły, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze, ogólną liczbę godzin zajęć edukacyjnych finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący gimnazjum.

3. Na podstawie zatwierdzonego arkusza organizacji gimnazjum dyrektor gimnazjum, z uwzględnieniem zasad ochrony zdrowia i higieny pracy, ustala tygodniowy rozkład zajęć określający organizację obowiązkowych i nadobowiązkowych zajęć edukacyjnych.

§ 13. Statut gimnazjum określa zakres zadań nauczycieli oraz innych pracowników, z uwzględnieniem przepisów § 14—17.

§ 14. 1. W gimnazjum, które liczy co najmniej 12 oddziałów, tworzy się stanowisko wicedyrektora.

2. Dyrektor gimnazjum, za zgodą organu prowadzącego gimnazjum, może tworzyć dodatkowe stanowiska wicedyrektorów lub inne stanowiska kierownicze.

§ 15. W uzasadnionych przypadkach w gimnazjach specjalnych i w gimnazjach ogólnodostępnych z oddziałami specjalnymi dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym, z niepełnosprawnością ruchową, z autyzmem i niepełnosprawnościami sprzężonymi dopuszcza się zatrudnienie pomocy nauczyciela.

§ 16. 1. Nauczyciele prowadzący zajęcia w danym oddziale tworzą zespół, którego zadaniem jest w szczególności ustalenie zestawu programów nauczania dla danego oddziału oraz jego modyfikowanie w miarę potrzeb.

2. Dyrektor gimnazjum może tworzyć zespoły wychowawcze, zespoły przedmiotowe lub inne zespoły problemowo-zadaniowe. Pracą zespołu kieruje przewodniczący powoływany przez dyrektora gimnazjum, na wniosek zespołu.

§ 17. 1. Oddziałem opiekuje się nauczyciel wychowawca.

2. Dla zapewnienia ciągłości i skuteczności pracy wychowawczej wskazane jest, aby nauczyciel wychowawca opiekował się danym oddziałem w ciągu całego etapu edukacyjnego.

3. Formy spełniania zadań nauczyciela wychowawcy powinny być dostosowane do wieku uczniów, ich potrzeb oraz warunków środowiskowych gimnazjum.

§ 18. Statut gimnazjum określa szczegółowe zasady rekrutacji uczniów do gimnazjum oraz ich prawa i obowiązki, w tym:

- 1) rodzaje nagród i kar stosowanych wobec uczniów oraz tryb odwoływania się od kary; nie mogą być stosowane kary naruszające nietykalność i godność osobistą ucznia,
- 2) przypadki, w których dyrektor gimnazjum może wystąpić do kuratora oświaty z wnioskiem o przeniesienie ucznia do innego gimnazjum,
- 3) warunki pobytu w gimnazjum zapewniające uczniom bezpieczeństwo, ochronę przed przemocą, uzależnieniami, demoralizacją oraz innymi przejawami patologii społecznej.

§ 19. 1. Gimnazjum używa pieczęci urzędowej, zgodnie z odrębnymi przepisami.

2. Zespół szkół, a także gimnazja specjalne wchodzące w skład specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego posiadają pieczęć urzędową wspólną dla wszystkich szkół wchodzących w skład zespołu lub ośrodka, zawierającą nazwę zespołu lub ośrodka.

3. Tablice i pieczęcie gimnazjum wchodzącego w skład zespołu szkół powinny zawierać nazwę zespołu i nazwę gimnazjum.

§ 20. Gimnazjum może posiadać własny sztandar, godło oraz ceremoniał szkolny.

§ 21. 1. Gimnazjum prowadzi i przechowuje dokumentację, zgodnie z odrębnymi przepisami.

2. Zasady gospodarki finansowej gimnazjum określają odrębne przepisy.

§ 22. Przepisy dotyczące gimnazjum dla dzieci i młodzieży stosuje się odpowiednio do gimnazjum dla dorosłych, z wyjątkiem przepisów § 2 ust. 1 pkt 9 i 10, ust. 2 oraz § 7—9 i 11.

§ 23. Statut gimnazjum dla dorosłych, określając organizację nauczania w gimnazjum, powinien ponadto uwzględniać przepisy § 24—26.

§ 24. 1. Kształcenie w gimnazjach dla dorosłych może być prowadzone w formie stacjonarnej lub zaocznej.

2. W gimnazjum kształcącym w formie stacjonarnej mogą być prowadzone klasy zaoczne, a w gimnazjum kształcącym w formie zaocznej — klasy stacjonarne.

§ 25. 1. Zajęcia ze słuchaczami w gimnazjum dla dorosłych kształcącym w formie stacjonarnej odbywają się przez trzy lub cztery dni w tygodniu.

2. W gimnazjum dla dorosłych kształcącym w formie zaocznej:

- 1) konsultacje zbiorowe dla słuchaczy odbywają się we wszystkich semestrach co dwa tygodnie przez dwa dni,
- 2) dopuszcza się możliwość organizowania konsultacji indywidualnych w wymiarze 20% ogólnej liczby godzin zajęć w semestrze,
- 3) organizuje się dwie konferencje instruktażowe w czasie jednego semestru: pierwszą — wprowadzającą do pracy w semestrze i drugą — przedegzaminacyjną.

§ 26. Statut gimnazjum dla dorosłych określa zasady uczęszczania na wybrane zajęcia edukacyjne przez osoby przygotowujące się do egzaminów eksternistycznych.

Załącznik nr 4

RAMOWY STATUT PUBLICZNEGO LICEUM PROFILOWANEGO

§ 1. 1. Statut publicznego liceum profilowanego dla młodzieży, zwanego dalej „liceum”, określa nazwę liceum. Nazwa liceum zawiera:

- 1) określenie „Liceum Profilowane”, a w przypadku liceum specjalnego, integracyjnego oraz ogólnodostępnego z oddziałami integracyjnymi — odpowiednio określenie „Liceum Profilowane Specjalne”, „Liceum Profilowane Integracyjne” oraz „Liceum Profilowane z Oddziałami Integracyjnymi”,
- 2) ustalony przez organ prowadzący numer porządkowy liceum, wyrażony cyfrą rzymską, jeżeli w danej miejscowości jest więcej niż jedno liceum,
- 3) imię liceum, jeżeli imię takie nadano,
- 4) oznaczenie siedziby liceum,

- 5) ewentualne wskazanie organu prowadzącego liceum,
- 6) ewentualne określenie innego niż polski języka nauczania w liceach z językiem nauczania mniejszości narodowych lub grup etnicznych oraz w liceach dwujęzycznych,
- 7) w przypadku liceum specjalnego — określenie rodzaju niepełnosprawności uczniów.

2. Nazwa liceum wchodzącego w skład zespołu szkół składa się z nazwy zespołu i nazwy tego liceum.

3. Liceum nadaje imię organ prowadzący na wniosek rady liceum lub wspólny wniosek rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do zespołu szkół.

5. Nazwa liceum jest używana w pełnym brzmieniu. Na pieczęciach może być używany skrót nazwy. Licea z językiem nauczania mniejszości narodowych lub grup etnicznych, oprócz nazwy w języku polskim, mogą używać nazwy w języku danej mniejszości narodowej lub grupy etnicznej.

6. W nazwie liceum specjalnego umieszczonej na tablicy urzędowej, na sztandarze, na świadectwie oraz na pieczęciach, którymi opatruje się świadectwo, pomija się określenie „specjalne” oraz określenie rodzaju niepełnosprawności uczniów.

§ 2. 1. Statut liceum określa w szczególności:

- 1) cele i zadania liceum wynikające z przepisów prawa oraz uwzględniające program wychowawczy liceum, o którym mowa w odrębnych przepisach,
- 2) sposób wykonywania zadań liceum, z uwzględnieniem wspomagania wszechstronnego rozwoju ucznia i tworzenia pozytywnie oddziaływającego środowiska wychowawczego,
- 3) zadania zespołów nauczycielskich, o których mowa w § 15,
- 4) szczegółowe zasady wewnątrzszkolnego oceniania uczniów,
- 5) organizację oddziałów sportowych, oddziałów mistrzostwa sportowego, oddziałów dwujęzycznych, oddziałów integracyjnych i oddziałów specjalnych oraz organizację nauczania języka mniejszości narodowych lub grup etnicznych, jeżeli liceum takie oddziały lub nauczanie prowadzi,
- 6) organizację działalności innowacyjnej i eksperymentalnej, jeżeli liceum taką działalność prowadzi,
- 7) organizację zajęć dodatkowych dla uczniów, z uwzględnieniem w szczególności ich potrzeb rozwojowych,
- 8) formy opieki i pomocy uczniom, którym z przyczyn rozwojowych, rodzinnych lub losowych potrzebna jest pomoc i wsparcie, w tym również pomoc materialna,
- 9) organizację wewnątrzszkolnego systemu doradztwa oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, a także organizację współdziałania liceum z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i specjalistyczną pomoc uczniom i rodzicom,
- 10) organizację i formy współdziałania liceum z rodzicami (prawnymi opiekunami) w zakresie nauczania, wychowania i profilaktyki.

2. Program wychowawczy liceum, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, uchwała rada pedagogiczna po zasięgnięciu opinii rady rodziców i samorządu uczniowskiego.

3. Warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki w oddziałach sportowych, oddziałach mistrzostwa sportowego, oddziałach integracyjnych i oddziałach specjalnych oraz organizacji nauczania mniejszości narodowych lub grup etnicznych określają odrębne przepisy.

§ 3. Statut liceum określa:

- 1) szczegółowe kompetencje organów liceum, którymi są:
  - a) dyrektor liceum,
  - b) rada pedagogiczna,
  - c) samorząd uczniowski,
  - d) rada liceum oraz rada rodziców — jeżeli zostały utworzone,
- 2) zasady współdziałania organów liceum oraz sposób rozwiązywania sporów między nimi.

§ 4. Statut liceum określa organizację liceum, z uwzględnieniem przepisów § 5—11.

§ 5. 1. Podstawową jednostką organizacyjną liceum jest oddział.

2. Liczba uczniów w oddziale liceum integracyjnego oraz w oddziale integracyjnym w liceum ogólnodostępnym powinna wynosić od 15 do 20, w tym od 3 do 5 uczniów niepełnosprawnych.

3. Liczba uczniów w oddziale liceum specjalnego oraz w oddziale specjalnym w liceum ogólnodostępnym powinna wynosić:

- 1) w liceum (oddziale) dla uczniów niesłyszących i słabo słyszących — od 6 do 8,
- 2) w liceum (oddziale) dla uczniów niewidomych i słabo widzących — od 8 do 10,
- 3) w liceum (oddziale) dla uczniów z chorobami przewlekłymi — od 10 do 16,
- 4) w liceum (oddziale) dla uczniów z zaburzeniami psychicznymi — od 6 do 8,
- 5) w liceum (oddziale) dla uczniów z niepełnosprawnością ruchową — od 8 do 12,
- 6) w liceum (oddziale) dla uczniów niedostosowanych społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, zagrożonych uzależnieniem lub z zaburzeniami zachowania — od 10 do 16.

4. W przypadku gdy u co najmniej jednego ucznia w oddziale występują niepełnosprawności sprzężone, określoną w ust. 3 liczbę uczniów w oddziale można obniżyć o 2.

5. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą organu prowadzącego liceum, liczba uczniów w oddziale może być niższa od liczby określonej w ust. 3 i 4.

§ 6. 1. Zajęcia w ramach kształcenia ogólnego, stanowiące realizację podstawy programowej kształcenia ogólnego ustalonej dla liceum profilowanego, obowiązkowe dla wszystkich uczniów, są organizowane w oddziałach, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Statut liceum może przyjąć inną, niż określona w ust. 1 organizację zajęć.

3. Nauczanie języków obcych może być organizowane w zespołach międzyoddziałowych, z uwzględnieniem poziomu umiejętności językowych uczniów. Liceum powinno zapewnić uczniom kontynuację nauki języka obcego prowadzonej w gimnazjum.

4. Zajęcia w ramach kształcenia w profilach: proakademickim, techniczno-technologicznym, środowiskowo-rolniczym, społeczno-usługowym i kulturowo-artystycznym, stanowiące realizację podstaw programowych ustalonych dla poszczególnych profili, są organizowane w oddziałach lub zespołach międzyoddziałowych albo międzyszkolnych. Liczba uczniów w zespole powinna wynosić co najmniej 20. Za zgodą organu prowadzącego liceum mogą być tworzone zespoły liczące mniej niż 20 uczniów.

5. W liceum integracyjnym i w oddziale integracyjnym w liceum ogólnodostępnym oraz w liceum specjalnym i w oddziale specjalnym w liceum ogólnodostępnym liczba uczniów w zespole, o którym mowa w ust. 4, powinna odpowiadać liczbie uczniów określonej odpowiednio dla oddziału liceum integracyjnego i dla oddziału liceum specjalnego.

6. W ramach kształcenia w profilu proakademickim uczeń wybiera trzy przedmioty spośród następujących: języka polskiego, języków obcych, historii, wiedzy o społeczeństwie, matematyki, fizyki i astronomii, chemii, biologii, geografii, podstaw przedsiębiorczości i informatyki oraz języka mniejszości narodowej lub grupy etnicznej. Zamiast jednego z wymienionych przedmiotów uczeń może wybrać inny przedmiot realizowany w liceum w ramach godzin do dyspozycji dyrektora liceum. Liczba uczniów w zespole dla danego przedmiotu powinna wynosić co najmniej 12. Za zgodą organu prowadzącego liceum, mogą być tworzone zespoły liczące mniej niż 12 uczniów.

7. W ramach kształcenia w profilach: techniczno-technologicznym, środowiskowo-rolniczym, społeczno-usługowym i kulturowo-artystycznym uczeń realizuje wszystkie zajęcia edukacyjne zamieszczone w szkolnym planie nauczania, o którym mowa w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania, w celu realizacji podstawy programowej kształcenia w danym profilu.

8. Zajęcia realizowane w ramach godzin do dyspozycji dyrektora liceum mogą być organizowane w zespołach.

9. W uzasadnionych przypadkach poszczególne zajęcia edukacyjne w ramach kształcenia w profilach oraz realizowane w ramach godzin do dyspozycji dyrektora liceum mogą być prowadzone na terenie innych jedno-

stek organizacyjnych, w szczególności szkół wyższych, centrów kształcenia ustawicznego, centrów kształcenia praktycznego, pracodawców, oraz przez pracowników tych jednostek, na podstawie umowy zawartej pomiędzy liceum a daną jednostką.

§ 7. Godzina lekcyjna trwa 45 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć edukacyjnych w innym wymiarze, nie dłuższym jednak niż 60 minut, zachowując ogólny tygodniowy czas zajęć ustalony w tygodniowym rozkładzie zajęć, o którym mowa w § 12 ust. 3.

§ 8. W liceum posiadającym odpowiednie warunki kadrowe i lokalowe, za zgodą organu prowadzącego liceum, mogą być tworzone oddziały klas dwujęzycznych, w których nauczanie jest prowadzone w dwóch językach: w języku polskim oraz w języku obcym nowożytnym, będącym drugim językiem nauczania. Nauczanie w klasach dwujęzycznych odbywa się na warunkach określonych odrębnymi przepisami.

§ 9. 1. Liceum zapewnia kształcenie w profilu proakademickim, a także w co najmniej jednym z pozostałych profili, z uwzględnieniem § 6 ust. 4.

2. Dyrektor liceum może określić, w ramach danego profilu, kierunki profilowania, obejmujące wiadomości i umiejętności specyficzne dla wybranej dziedziny wiedzy, działalności gospodarczej, kulturalnej, artystycznej, branży lub zawodu, oraz zestaw zajęć edukacyjnych związanych z kierunkami profilowania.

3. Uczeń deklaruje wybór profilu przy ubieganiu się o przyjęcie do liceum. Statut liceum określa warunki zmiany profilu w trakcie nauki.

§ 10. 1. Statut liceum określa szczegółowo organizację biblioteki szkolnej i zadania nauczyciela bibliotekarza, zgodnie z potrzebami danego liceum, w szczególności z uwzględnieniem zadań w zakresie:

- 1) udostępniania książek i innych źródeł informacji,
- 2) tworzenia warunków do poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną,
- 3) rozbudzania i rozwijania indywidualnych zainteresowań uczniów oraz wyrabiania i pogłębiania u uczniów nawyku czytania i uczenia się,
- 4) organizowania różnorodnych działań rozwijających wrażliwość kulturową i społeczną.

2. Statut liceum określa zasady współpracy biblioteki szkolnej z uczniami, nauczycielami i rodzicami (prawnymi opiekunami) oraz innymi bibliotekami.

§ 11. 1. Dla uczniów uczących się poza miejscem stałego zamieszkania liceum może zorganizować internat.

2. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej w internacie nie powinna przekraczać 35, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej obejmującej wychowanków niepełnosprawnych powinna odpowiadać liczbie uczniów w oddziale specjalnym, o której mowa w § 5 ust. 3.

4. Tygodniowy wymiar zajęć opiekuńczych i wychowawczych z jedną grupą wychowawczą w internacie powinien wynosić co najmniej 49 godzin zegarowych.

5. Za zgodą organu prowadzącego liceum, w internacie można zatrudnić wychowawcę — opiekuna nocnego.

§ 12. 1. Szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacji liceum opracowany przez dyrektora liceum, z uwzględnieniem szkolnego planu nauczania, o którym mowa w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania — do dnia 30 kwietnia każdego roku. Arkusz organizacji liceum zatwierdza organ prowadzący liceum do dnia 30 maja danego roku.

2. W arkuszu organizacji liceum zamieszcza się w szczególności: liczbę pracowników liceum, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze, liczbę godzin zajęć edukacyjnych finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący liceum oraz liczbę godzin zajęć prowadzonych przez poszczególnych nauczycieli.

3. Na podstawie zatwierdzonego arkusza organizacji liceum dyrektor liceum, z uwzględnieniem zasad ochrony zdrowia i higieny pracy, ustala tygodniowy rozkład zajęć określający organizację obowiązkowych i nadobowiązkowych zajęć edukacyjnych.

§ 13. Statut liceum określa zakres zadań nauczycieli oraz innych pracowników, z uwzględnieniem przepisów § 14—16.

§ 14. 1. W liceum, które liczy co najmniej 12 oddziałów, tworzy się stanowisko wicedyrektora.

2. Dyrektor liceum, za zgodą organu prowadzącego liceum, może tworzyć dodatkowe stanowiska wicedyrektorów lub inne stanowiska kierownicze.

§ 15. 1. Nauczyciele prowadzący zajęcia w danym oddziale tworzą zespół, którego zadaniem jest w szczególności ustalenie dla danego oddziału zestawu programów nauczania z zakresu kształcenia ogólnego, uwzględniającego w miarę możliwości profile i kierunki profilowania, w których kształcą się uczniowie danego oddziału, oraz jego modyfikowanie w miarę potrzeb.

2. Dyrektor liceum może tworzyć zespoły wychowawcze, zespoły przedmiotowe lub inne zespoły problemowo-zadaniowe. Pracą zespołu kieruje przewodniczący powoływany przez dyrektora liceum, na wniosek zespołu.

§ 16. 1. Oddziałem opiekuje się nauczyciel wychowawca.

2. Dla zapewnienia ciągłości i skuteczności pracy wychowawczej wskazane jest, aby nauczyciel wychowawca opiekował się danym oddziałem w ciągu całego etapu edukacyjnego.

3. Formy spełniania zadań nauczyciela wychowawcy powinny być dostosowane do wieku uczniów, ich potrzeb oraz warunków środowiskowych liceum.

§ 17. Statut liceum określa szczegółowe zasady rekrutacji uczniów do liceum oraz ich prawa i obowiązki, w tym:

- 1) rodzaje nagród i kar stosowanych wobec uczniów oraz tryb odwoływania się od kary; nie mogą być stosowane kary naruszające nietykalność i godność osobistą ucznia,
- 2) przypadki, w których rada pedagogiczna może podjąć uchwałę upoważniającą dyrektora liceum do skreślenia ucznia z listy uczniów,
- 3) warunki pobytu w liceum zapewniające uczniom bezpieczeństwo, ochronę przed przemocą, uzależnieniami, demoralizacją oraz innymi przejawami patologii społecznej.

§ 18. 1. Liceum używa pieczęci urzędowej, zgodnie z odrębnymi przepisami.

2. Zespół szkół posiada pieczęć urzędową wspólną dla wszystkich szkół wchodzących w skład zespołu, zawierającą nazwę zespołu.

3. Tablice i pieczęcie liceum wchodzącego w skład zespołu szkół powinny zawierać nazwę zespołu i nazwę liceum.

§ 19. Liceum może posiadać własny sztandar, gołdo oraz ceremoniał szkolny.

§ 20. 1. Liceum prowadzi i przechowuje dokumentację, zgodnie z odrębnymi przepisami.

2. Zasady gospodarki finansowej liceum określają odrębne przepisy.

§ 21. Przepisy dotyczące liceum profilowanego dla młodzieży stosuje się odpowiednio do liceum profilowanego dla dorosłych, zwanego dalej „liceum dla dorosłych”, z wyjątkiem przepisów § 2 ust. 1 pkt 9 i 10, ust. 2 oraz § 8 i 11.

§ 22. Statut liceum dla dorosłych, określając organizację nauczania w liceum, powinien ponadto uwzględniać przepisy § 23—25.

§ 23. 1. Kształcenie w liceach dla dorosłych może być prowadzone w formie stacjonarnej lub zaocznej.

2. W liceum kształcącym w formie stacjonarnej mogą być prowadzone klasy zaoczne, a w liceum kształcącym w formie zaocznej — klasy stacjonarne.

§ 24. 1. Zajęcia ze słuchaczami w liceum dla dorosłych kształcącym w formie stacjonarnej odbywają się przez trzy lub cztery dni w tygodniu.

2. W liceum dla dorosłych kształcącym w formie zaocznej:

- 1) konsultacje zbiorowe dla słuchaczy odbywają się we wszystkich semestrach co dwa tygodnie przez dwa dni,
- 2) dopuszcza się możliwość organizowania konsultacji indywidualnych w wymiarze 20 % ogólnej liczby godzin zajęć w semestrze,

3) organizuje się dwie konferencje instruktażowe w czasie jednego semestru: pierwszą — wprowadzającą do pracy w semestrze i drugą — przedegzaminacyjną.

§ 25. Statut liceum dla dorosłych określa zasady uczęszczania na wybrane zajęcia edukacyjne przez osoby przygotowujące się do egzaminów eksternistycznych.

Załącznik nr 5

RAMOWY STATUT PUBLICZNEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ

§ 1. 1. Statut publicznej szkoły zawodowej dla młodzieży, zwanej dalej „szkołą zawodową”, określa nazwę szkoły. Nazwa szkoły zawodowej zawiera:

- 1) określenie „Szkoła Zawodowa”, a w przypadku szkoły zawodowej specjalnej, integracyjnej oraz ogólnodostępnej z oddziałami integracyjnymi — odpowiednio określenie „Szkoła Zawodowa Specjalna”, „Szkoła Zawodowa Integracyjna” oraz „Szkoła Zawodowa z Oddziałami Integracyjnymi”,
- 2) ustalony przez organ prowadzący numer porządkowy szkoły zawodowej, wyrażony cyfrą arabską, jeżeli w danej miejscowości jest więcej niż jedna szkoła zawodowa,
- 3) imię szkoły zawodowej, jeżeli imię takie nadano,
- 4) oznaczenie siedziby szkoły zawodowej,
- 5) ewentualne wskazanie kierunku kształcenia zawodowego,
- 6) ewentualne wskazanie organu prowadzącego szkołę zawodową,
- 7) ewentualne określenie innego niż polski języka nauczania w szkole zawodowej z językiem nauczania mniejszości narodowych lub grup etnicznych,
- 8) w przypadku szkoły zawodowej specjalnej — określenie rodzaju niepełnosprawności uczniów.

2. Nazwa szkoły zawodowej wchodzącej w skład zespołu szkół składa się z nazwy zespołu i nazwy tej szkoły.

3. Szkole zawodowej nadaje imię organ prowadzący na wniosek rady szkoły lub wspólny wniosek rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do zespołu szkół.

5. Nazwa szkoły zawodowej jest używana w pełnym brzmieniu. Na pieczęciach może być używany skrót nazwy. Szkoły zawodowe z językiem nauczania mniejszości narodowych lub grup etnicznych, oprócz nazwy w języku polskim, mogą używać nazwy w języku danej mniejszości lub grupy etnicznej.

6. W nazwie szkoły zawodowej specjalnej umieszczonej na tablicy urzędowej, na sztandarze, na świadectwie oraz na pieczęciach, którymi opatruje się świadectwo, z wyjątkiem szkoły zawodowej specjalnej dla uczniów z upośledzeniem umysłowym, pomija się określenie „specjalna” oraz określenie rodzaju niepełnosprawności uczniów.

§ 2. 1. Statut szkoły zawodowej określa w szczególności:

- 1) cele i zadania szkoły zawodowej wynikające z przepisów prawa oraz uwzględniające program wychowawczy szkoły zawodowej, o którym mowa w odrębnych przepisach,
- 2) sposób wykonywania zadań szkoły zawodowej, z uwzględnieniem wspomagania wszechstronnego rozwoju ucznia i tworzenia pozytywnie oddziaływającego środowiska wychowawczego,
- 3) zadania zespołów nauczycielskich, o których mowa w § 16,
- 4) szczegółowe zasady wewnątrzszkolnego oceniania uczniów,
- 5) organizację oddziałów dwujęzycznych, oddziałów integracyjnych i oddziałów specjalnych oraz organizację nauczania języka mniejszości narodowych lub grup etnicznych, jeżeli szkoła zawodowa takie oddziały lub nauczanie prowadzi,
- 6) organizację działalności innowacyjnej i eksperymentalnej, jeżeli szkoła zawodowa taką działalność prowadzi,
- 7) organizację zajęć dodatkowych dla uczniów, z uwzględnieniem w szczególności ich potrzeb rozwojowych,
- 8) formy opieki i pomocy uczniom, którym z przyczyn rozwojowych, rodzinnych lub losowych potrzebna jest pomoc i wsparcie, w tym również pomoc materialna,
- 9) organizację wewnątrzszkolnego systemu doradztwa oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, a także organizację współdziałania szkoły zawodowej z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz innymi instytucjami

mi świadczącymi poradnictwo i specjalistyczną pomoc uczniom i rodzicom,

10) organizację i formy współdziałania szkoły zawodowej z rodzicami (prawnymi opiekunami) w zakresie nauczania, wychowania i profilaktyki.

2. Program wychowawczy szkoły zawodowej, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, uchwała rada pedagogiczna po zasięgnięciu opinii rady rodziców i samorządu uczniowskiego.

3. Warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki w oddziałach integracyjnych i oddziałach specjalnych oraz organizacji nauczania mniejszości narodowych lub grup etnicznych określają odrębne przepisy.

§ 3. Statut szkoły zawodowej określa:

1) szczegółowe kompetencje organów szkoły zawodowej, którymi są:

- a) dyrektor szkoły,
- b) rada pedagogiczna,
- c) samorząd uczniowski,
- d) rada szkoły oraz rada rodziców — jeżeli zostały utworzone,

2) zasady współdziałania organów szkoły zawodowej oraz sposób rozwiązywania sporów między nimi.

§ 4. Statut szkoły zawodowej określa organizację szkoły, z uwzględnieniem przepisów § 5—12.

§ 5. 1. Podstawową jednostką organizacyjną szkoły zawodowej jest oddział.

2. Liczba uczniów w oddziale szkoły zawodowej integracyjnej oraz w oddziale integracyjnym w szkole zawodowej ogólnodostępnej powinna wynosić od 15 do 20, w tym od 3 do 5 uczniów niepełnosprawnych.

3. Liczba uczniów w oddziale szkoły zawodowej specjalnej oraz w oddziale specjalnym w szkole zawodowej ogólnodostępnej powinna wynosić:

- 1) w szkole zawodowej (oddziale) dla uczniów niesłyszących i słabo słyszących — od 6 do 8,
- 2) w szkole zawodowej (oddziale) dla uczniów niewidomych i słabo widzących — od 8 do 10,
- 3) w szkole zawodowej (oddziale) dla uczniów z chorobami przewlekłymi — od 10 do 16,
- 4) w szkole zawodowej (oddziale) dla uczniów z zaburzeniami psychicznymi — od 6 do 8,
- 5) w szkole zawodowej (oddziale) dla uczniów z niepełnosprawnością ruchową — od 8 do 12,
- 6) w szkole zawodowej (oddziale) dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim — od 10 do 16,

7) w szkole zawodowej (oddziale) dla uczniów z autyzmem i z niepełnosprawnościami sprzężonymi — od 2 do 4,

8) w szkole zawodowej (oddziale) dla uczniów niedostosowanych społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, zagrożonych uzależnieniem lub z zaburzeniami zachowania — od 10 do 16.

4. W przypadku gdy u co najmniej jednego ucznia w oddziale występują niepełnosprawności sprzężone, określoną w ust. 3 liczbę uczniów w oddziale można obniżyć o 2.

5. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą organu prowadzącego szkołę zawodową, liczba uczniów w oddziale może być niższa od liczby określonej w ust. 3 i 4.

§ 6. 1. Zajęcia w ramach kształcenia ogólnego, stanowiące realizację podstawy programowej kształcenia ogólnego ustalonej dla szkoły zawodowej, obowiązkowe dla wszystkich uczniów, są organizowane w oddziałach, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Statut szkoły zawodowej może przyjąć inną niż określona w ust. 1 organizację zajęć.

3. Nauczanie języków obcych może być organizowane w zespołach międzyoddziałowych, z uwzględnieniem poziomu umiejętności językowych uczniów. Szkoła zawodowa powinna zapewnić uczniom kontynuację nauki języka obcego prowadzonej w gimnazjum.

4. Zajęcia w ramach kształcenia zawodowego, stanowiące realizację podstaw programowych ustalonych dla poszczególnych zawodów, są organizowane w oddziałach lub zespołach międzyoddziałowych albo międzyszkolnych.

5. W szkole zawodowej integracyjnej i w oddziale integracyjnym w szkole zawodowej ogólnodostępnej oraz w szkole zawodowej specjalnej i w oddziale specjalnym w szkole zawodowej ogólnodostępnej liczba uczniów w zespole, o którym mowa w ust. 4, powinna odpowiadać liczbie uczniów określonej odpowiednio dla oddziału szkoły zawodowej integracyjnej i dla oddziału szkoły zawodowej specjalnej.

6. Zajęcia realizowane w ramach godzin do dyspozycji dyrektora szkoły zawodowej mogą być organizowane w zespołach.

7. W uzasadnionych przypadkach poszczególne zajęcia edukacyjne w ramach kształcenia zawodowego oraz realizowane w ramach godzin do dyspozycji dyrektora szkoły zawodowej mogą być prowadzone na terenie innych jednostek organizacyjnych, w szczególności szkół wyższych, centrów kształcenia ustawicznego i centrów kształcenia praktycznego, u pracodawców, oraz przez pracowników tych jednostek, na podstawie umowy zawartej pomiędzy szkołą zawodową a daną jednostką.

§ 7. Statut szkoły zawodowej określa organizację pracowni szkolnych, w szczególności pracowni cwi-

czeń praktycznych, pracowni symulacyjnych oraz warsztatów szkolnych, dla realizacji zajęć praktycznych, jeżeli szkoła zawodowa takie pracownice i warsztaty posiada.

§ 8. Godzina lekcyjna trwa 45 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć edukacyjnych w innym wymiarze, nie dłuższym jednak niż 60 minut, zachowując ogólny tygodniowy czas zajęć ustalony w tygodniowym rozkładzie zajęć, o którym mowa § 13 ust. 3.

§ 9. Statut szkoły zawodowej określa szczegółową organizację praktycznej nauki zawodu, z uwzględnieniem odrębnych przepisów.

§ 10. Statut szkoły zawodowej określa organizację:

- 1) dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników w zakresie kształcenia ogólnego oraz zawodowego,
  - 2) zajęć uzupełniających w zakresie praktycznej nauki zawodu, przygotowujących do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, organizowanych na wniosek pracodawców,
  - 3) dodatkowych zajęć w formach pozaszkolnych dla uczniów, w tym młodocianych pracowników, zwiększających szansę ich zatrudnienia, organizowanych w porozumieniu z organem prowadzącym oraz we współpracy z urzędami pracy, pracodawcami, placówkami kształcenia ustawicznego i centrami kształcenia praktycznego
- jeżeli szkoła takie dokształcanie i zajęcia prowadzi.

§ 11. 1. Statut szkoły zawodowej określa szczegółowo organizację biblioteki szkolnej i zadania nauczyciela bibliotekarza, zgodnie z potrzebami danej szkoły, w szczególności z uwzględnieniem zadań w zakresie:

- 1) udostępniania książek i innych źródeł informacji,
- 2) tworzenia warunków do poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną,
- 3) rozbudzania i rozwijania indywidualnych zainteresowań uczniów oraz wyrabiania i pogłębiania u uczniów nawyku czytania i uczenia się,
- 4) organizowania różnorodnych działań rozwijających wrażliwość kulturową i społeczną.

2. Statut szkoły zawodowej określa zasady współpracy biblioteki szkolnej z uczniami, nauczycielami i rodzicami (prawnymi opiekunami) oraz innymi bibliotekami.

§ 12. 1. Dla uczniów uczących się poza miejscem stałego zamieszkania szkoła zawodowa może zorganizować internat.

2. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej w internacie nie powinna przekraczać 35, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej obejmującej wychowanków niepełnosprawnych powinna odpowiadać liczbie uczniów w oddziale specjalnym, o której mowa w § 5 ust. 3.

4. Tygodniowy wymiar zajęć opiekuńczych i wychowawczych z jedną grupą wychowawczą w internacie powinien wynosić co najmniej 49 godzin zegarowych.

5. Za zgodą organu prowadzącego szkołę zawodową w internacie można zatrudnić wychowawcę — opiekuna nocnego.

§ 13. 1. Szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacji szkoły zawodowej opracowany przez dyrektora szkoły, z uwzględnieniem szkolnego planu nauczania, o którym mowa w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania — do dnia 30 kwietnia każdego roku. Arkusz organizacji szkoły zawodowej zatwierdza organ prowadzący szkołę do dnia 30 maja danego roku.

2. W arkuszu organizacji szkoły zawodowej zamieszcza się w szczególności: liczbę pracowników szkoły, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze, liczbę godzin zajęć edukacyjnych finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący szkołę oraz liczbę godzin zajęć prowadzonych przez poszczególnych nauczycieli.

3. Na podstawie zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły zawodowej dyrektor szkoły, z uwzględnieniem zasad ochrony zdrowia i higieny pracy, ustala tygodniowy rozkład zajęć określający organizację obowiązkowych i nadobowiązkowych zajęć edukacyjnych.

§ 14. Statut szkoły zawodowej określa zakres zadań nauczycieli i innych pracowników, z uwzględnieniem przepisów § 15—17.

§ 15. 1. W szkole zawodowej, która liczy co najmniej 12 oddziałów, tworzy się stanowisko wicedyrektora.

2. Dyrektor szkoły zawodowej, za zgodą organu prowadzącego szkołę, może tworzyć dodatkowe stanowiska wicedyrektorów lub inne stanowiska kierownicze.

§ 16. 1. Nauczyciele prowadzący zajęcia w danym oddziale tworzą zespół, którego zadaniem jest w szczególności ustalenie dla danego oddziału zestawu programów nauczania z zakresu kształcenia ogólnego i z zakresu kształcenia zawodowego, z uwzględnieniem korelacji kształcenia ogólnego i kształcenia zawodowego.

2. Dyrektor szkoły zawodowej może tworzyć zespoły wychowawcze, zespoły przedmiotowe lub inne zespoły problemowo-zadaniowe. Pracą zespołu kieruje przewodniczący powoływany przez dyrektora szkoły, na wniosek zespołu.

§ 17. 1. Oddziałem opiekuje się nauczyciel wychowawca.

2. Dla zapewnienia ciągłości i skuteczności pracy wychowawczej wskazane jest, aby nauczyciel wychowawca opiekował się danym oddziałem w ciągu całego etapu edukacyjnego.

3. Formy spełniania zadań nauczyciela wychowawcy powinny być dostosowane do wieku uczniów, ich potrzeb oraz warunków środowiskowych szkoły zawodowej.

§ 18. Statut szkoły zawodowej określa szczegółowe zasady rekrutacji uczniów do szkoły oraz ich prawa i obowiązki, w tym:

- 1) rodzaje nagród i kar stosowanych wobec uczniów oraz tryb odwoływania się od kary; nie mogą być stosowane kary naruszające nietykalność i godność osobistą ucznia,
- 2) przypadki, w których rada pedagogiczna może podjąć uchwałę upoważniającą dyrektora szkoły do skreślenia ucznia z listy uczniów,
- 3) warunki pobytu w szkole zapewniające uczniom bezpieczeństwo, ochronę przed przemocą, uzależnieniami, demoralizacją oraz innymi przejawami patologii społecznej.

§ 19. 1. Szkoła zawodowa używa pieczęci urzędowej, zgodnie z odrębnymi przepisami.

2. Zespół szkół posiada pieczęć urzędową wspólną dla wszystkich szkół wchodzących w skład zespołu, zawierającą nazwę zespołu.

3. Tablice i pieczęcie szkoły zawodowej wchodzącej w skład zespołu szkół powinny zawierać nazwę zespołu i nazwę szkoły zawodowej.

§ 20. Szkoła zawodowa może posiadać własny sztandar, godło oraz ceremoniał szkolny.

§ 21. 1. Szkoła zawodowa prowadzi i przechowuje dokumentację, zgodnie z odrębnymi przepisami.

2. Zasady gospodarki finansowej szkoły zawodowej określają odrębne przepisy.

§ 22. Przepisy dotyczące szkoły zawodowej dla młodzieży stosuje się odpowiednio do szkoły zawodowej dla dorosłych, z wyjątkiem przepisów § 2 ust. 1 pkt 9 i 10, ust. 2 oraz § 12.

§ 23. Statut szkoły zawodowej dla dorosłych, określając organizację nauczania w szkole, powinien ponadto uwzględniać przepisy § 24—26.

§ 24. 1. Kształcenie w szkołach zawodowych dla dorosłych może być prowadzone w formie stacjonarnej lub zaocznej.

2. W szkole zawodowej kształcącej w formie stacjonarnej mogą być prowadzone klasy zaoczne, a w szkole zawodowej kształcącej w formie zaocznej — klasy stacjonarne.

§ 25. 1. Zajęcia ze słuchaczami w szkole zawodowej dla dorosłych kształcącej w formie stacjonarnej odbywają się przez trzy lub cztery dni w tygodniu.

2. W szkole zawodowej dla dorosłych kształcącej w formie zaocznej:

- 1) konsultacje zbiorowe dla słuchaczy odbywają się we wszystkich semestrach co dwa tygodnie przez dwa dni,
- 2) dopuszcza się możliwość organizowania konsultacji indywidualnych w wymiarze 20% ogólnej liczby godzin zajęć w semestrze,
- 3) organizuje się dwie konferencje instruktorskie w czasie jednego semestru: pierwszą — wprowadzającą do pracy w semestrze i drugą — przedegzaminacyjną.

§ 26. Statut szkoły zawodowej dla dorosłych określa zasady uczęszczania na wybrane zajęcia edukacyjne przez osoby przygotowujące się do egzaminów eksternistycznych.

Załącznik nr 6

RAMOWY STATUT PUBLICZNEJ SZKOŁY PONADPODSTAWOWEJ

§ 1. 1. Statut publicznej szkoły ponadpodstawowej dla młodzieży: szkoły zasadniczej, szkoły średniej ogólnokształcącej, liceum technicznego oraz szkoły średniej zawodowej, zwanych dalej „szkołami ponadpodstawowymi”, określa nazwę szkoły. Nazwa szkoły ponadpodstawowej zawiera:

- 1) odpowiednio określenie „Szkoła Zasadnicza”, „Liceum Ogólnokształcące”, „Liceum Techniczne”, „Liceum Zawodowe”, „Technikum”, „Szkoła Policealna” i „Szkoła Pomaturalna”, a w przypadku szkoły specjalnej, integracyjnej oraz ogólnodostępnej z oddziałami integracyjnymi — także określenie „Specjalna”, „Integracyjna”, „z Oddziałami Integracyjnymi”, użyte w odpowiednim przypadku,

2) ustalony przez organ prowadzący numer porządkowy szkoły, wyrażony cyfrą arabską, a w przypadku liceum ogólnokształcącego wyrażony cyfrą rzymską, jeżeli w danej miejscowości jest więcej niż jedna szkoła tego samego typu,

3) imię szkoły ponadpodstawowej, jeżeli imię takie nadano,

4) oznaczenie siedziby szkoły ponadpodstawowej,

5) określenie kierunku kształcenia zawodowego w szkołach zasadniczych i szkołach średnich zawodowych,

6) ewentualne wskazanie organu prowadzącego,

- 7) ewentualne określenie innego niż polski języka nauczania w szkołach z językiem nauczania mniejszości narodowych lub grup etnicznych oraz w szkołach dwujęzycznych,
- 8) w przypadku szkoły ponadpodstawowej specjalnej — określenie rodzaju niepełnosprawności uczniów.

2. Nazwa szkoły ponadpodstawowej wchodzącej w skład zespołu szkół składa się z nazwy zespołu i nazwy tej szkoły.

3. Szkole ponadpodstawowej nadaje imię organ prowadzący na wniosek rady szkoły lub wspólny wniosek rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do zespołu szkół.

5. Nazwa szkoły ponadpodstawowej jest używana w pełnym brzmieniu. Na pieczęciach może być używany skrót nazwy. Szkoły ponadpodstawowe z językiem nauczania mniejszości narodowych lub grup etnicznych, oprócz nazwy w języku polskim, mogą używać nazwy w języku danej mniejszości narodowej lub grupy etnicznej.

6. W nazwie szkoły ponadpodstawowej specjalnej umieszczonej na tablicy urzędowej, na sztandarze, na świadectwie oraz na pieczęciach, którymi opatruje się świadectwo, z wyjątkiem szkoły ponadpodstawowej specjalnej dla uczniów z upośledzeniem umysłowym, pomija się określenie „specjalna” oraz określenie rodzaju niepełnosprawności uczniów.

§ 2. W statucie szkoły ponadpodstawowej wymienia się organ prowadzący szkołę ponadpodstawową oraz określa:

- 1) czas trwania okresu kształcenia w szkole, zgodnie z przepisami w sprawie ramowych planów nauczania,
- 2) zawody i specjalności, w których szkoła kształci,
- 3) profile kształcenia w liceum ogólnokształcącym,
- 4) inne informacje o szkole, w szczególności dotyczące prowadzenia oddziałów dwujęzycznych, oddziałów sportowych, oddziałów mistrzostwa sportowego, oddziałów specjalnych i oddziałów integracyjnych oraz internatu, warsztatów szkolnych i świetlicy, jeżeli szkoła takie kształcenie lub działalność prowadzi.

§ 3. Statut szkoły ponadpodstawowej określa:

- 1) cele i zadania szkoły wynikające z przepisów prawa oraz uwzględniające program wychowawczy szkoły,
- 2) sposób wykonywania zadań szkoły, z uwzględnieniem wspomaganie wszechstronnego rozwoju ucznia i tworzenia pozytywnie oddziaływającego środowiska wychowawczego, a w szczególności zadań w zakresie:

- a) podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej,
- b) pomocy psychologicznej i pedagogicznej,
- c) opieki nad uczniami niepełnosprawnymi uczęszczającymi do szkoły,
- d) rozwijania zainteresowań uczniów, realizowania indywidualnych programów nauczania oraz ukończenia szkoły w skróconym czasie.

§ 4. 1. Statut szkoły ponadpodstawowej określa zakres i sposób wykonywania zadań opiekuńczych szkoły, odpowiednio do wieku uczniów i potrzeb środowiskowych, z uwzględnieniem obowiązujących w szkołach ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. Statut szkoły ponadpodstawowej określa formy sprawowania indywidualnej opieki nad niektórymi uczniami, a w szczególności nad:

- 1) uczniami z zaburzeniami rozwojowymi oraz z uszkodzeniami narządów ruchu, słuchu i wzroku,
- 2) uczniami, którym z powodu warunków rodzinnych lub losowych potrzebne są szczególne formy opieki, w tym stała bądź doraźna pomoc materialna.

§ 5. 1. Statut szkoły ponadpodstawowej określa:

- 1) szczegółowe kompetencje organów szkoły, którymi są:
  - a) dyrektor szkoły,
  - b) rada pedagogiczna,
  - c) samorząd uczniowski,
  - d) rada szkoły oraz rada rodziców — jeżeli zostały utworzone,
- 2) zasady współdziałania organów szkoły oraz sposób rozwiązywania sporów między nimi.

2. W przypadku gdy w szkole ponadpodstawowej nie utworzono rady szkoły, statut szkoły powinien określać sprawy, w których rada pedagogiczna, wykonując zadania rady szkoły, jest obowiązana zasięgnąć opinii przedstawicieli rodziców i uczniów.

§ 6. Rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci. Statut szkoły ponadpodstawowej określa:

- 1) formy współdziałania, uwzględniając prawo rodziców do:
  - a) znajomości programu wychowawczego szkoły,
  - b) znajomości przepisów dotyczących oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów,
  - c) uzyskiwania w każdym czasie rzetelnej informacji na temat swego dziecka, jego zachowania, postępów i przyczyn trudności w nauce,

- d) uzyskiwania informacji i porad w sprawach wychowania i dalszego kształcenia swych dzieci,
  - e) wyrażania i przekazywania organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny opinii na temat pracy szkoły,
- 2) częstotliwość organizowania stałych spotkań z rodzicami w celu wymiany informacji oraz dyskusji na tematy wychowawcze, z tym że spotkania takie nie powinny być organizowane rzadziej niż raz na kwartał.

§ 7. Statut szkoły ponadpodstawowej określa organizację szkoły, z uwzględnieniem przepisów § 8—16.

§ 8. 1. Podstawową jednostką organizacyjną szkoły ponadpodstawowej jest oddział.

2. Liczba uczniów w oddziale szkoły ponadpodstawowej integracyjnej oraz w oddziale integracyjnym w szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej powinna wynosić od 15 do 20, w tym od 3 do 5 uczniów niepełnosprawnych.

3. Liczba uczniów w oddziale szkoły ponadpodstawowej specjalnej oraz w oddziale specjalnym w szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej powinna wynosić:

- 1) w szkole (oddziale) dla uczniów niesłyszących i słabo słyszących — od 6 do 8,
- 2) w szkole (oddziale) dla uczniów niewidomych i słabo widzących — od 8 do 10,
- 3) w szkole (oddziale) dla uczniów z chorobami przewlekłymi — od 10 do 16,
- 4) w szkole (oddziale) dla uczniów z zaburzeniami psychicznymi — od 6 do 8,
- 5) w szkole (oddziale) dla uczniów z niepełnosprawnością ruchową — od 8 do 12,
- 6) w szkole (oddziale) dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim — od 10 do 16,
- 7) w szkole (oddziale) dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym — od 6 do 8,
- 8) w szkole (oddziale) dla uczniów z autyzmem i z niepełnosprawnościami sprzężonymi — od 2 do 4,
- 9) w szkole (oddziale) dla uczniów niedostosowanych społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, zagrożonych uzależnieniem lub z zaburzeniami zachowania — od 10 do 16.

4. W przypadku gdy u co najmniej jednego ucznia w oddziale występują niepełnosprawności sprzężone, określoną w ust. 3 liczbę uczniów w oddziale można obniżyć o 2.

5. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą organu prowadzącego, liczba uczniów w oddziale może być niższa od liczby określonej w ust. 3 i 4.

6. Warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki w oddziałach sportowych, oddziałach mistrzostwa sportowego, oddziałach integracyjnych i oddziałach specjalnych oraz organizacji nauczania mniejszości narodowych lub grup etnicznych określają odrębne przepisy.

§ 9. 1. Niektóre obowiązkowe zajęcia edukacyjne, w szczególności zajęcia fakultatywne, praktyczna nauka zawodu, przygotowanie do pracy zawodowej, nauczanie języków obcych i elementów informatyki, oraz koła zainteresowań i inne zajęcia nadobowiązkowe mogą być prowadzone w grupach oddziałowych, międzyoddziałowych, międzyklasowych i międzyszkolnych.

2. Liczba uczniów w grupie na zajęciach fakultatywnych nie może być niższa niż 15.

3. Za zgodą organu prowadzącego liczba uczniów w grupie może być niższa od liczby określonej w ust. 2.

§ 10. 1. Godzina lekcyjna trwa 45 minut, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. W szkołach zasadniczych i szkołach średnich zawodowych godzina lekcyjna zajęć praktycznych trwa 55 minut.

3. Rada pedagogiczna, po zasięgnięciu opinii rady szkoły, może ustalić inny czas trwania godziny lekcyjnej, nie dłuższy jednak niż 60 minut, zachowując ogólny tygodniowy czas zajęć, ustalony w tygodniowym rozkładzie zajęć, o którym mowa w § 17 ust. 3.

§ 11. 1. Profil nauczania w liceum ogólnokształcącym ustala dyrektor liceum w porozumieniu z radą szkoły.

2. Dyrektor liceum ogólnokształcącego, ustalając profil nauczania, wyznacza jeden lub dwa przedmioty wiodące i zwiększa wymiar nauczania tych przedmiotów, przeznaczając na nie godziny przewidziane w ramowym planie nauczania na zajęcia fakultatywne.

3. Profil nauczania ustala się dla oddziału lub grupy uczniów z różnych oddziałów, uwzględniając zainteresowania uczniów oraz możliwości organizacyjne, kadrowe i finansowe szkoły.

4. Nazwy profili nauczania tworzy się przez wskazanie przedmiotów wiodących (np. profil matematyczno-fizyczny) lub przez określenie podstawowej problematyki nauczania i wskazanie przedmiotów wiodących (np. profil ekologiczny — biologia z higieną i ochroną środowiska oraz chemia).

5. Dyrektor liceum ogólnokształcącego może dla danego oddziału nie wyznaczać przedmiotów wiodących i z godzin przewidzianych w ramowym planie nauczania na zajęcia fakultatywne zwiększyć wymiar nauczania różnych przedmiotów, określając jednocześnie profil tego oddziału jako ogólny.

6. Profile nauczania tworzone z grupy przedmiotów humanistycznych uwzględniają, w miarę możliwości,

nauczanie języka łacińskiego, a profil klasyczny — także języka greckiego.

§ 12. 1. W liceum ogólnokształcącym posiadającym odpowiednie warunki kadrowe i lokalowe, za zgodą organu prowadzącego, mogą być tworzone oddziały klas dwujęzycznych, w których nauczanie jest prowadzone w dwóch językach: w języku polskim oraz w języku obcym nowożytnym, będącym drugim językiem nauczania.

2. Do klasy dwujęzycznej przyjmowani są kandydaci znający język obcy, będący drugim językiem nauczania, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Do klasy dwujęzycznej mogą być przyjmowani także kandydaci nieznający języka obcego, będącego drugim językiem nauczania, z tym że dla tych kandydatów liceum ogólnokształcące organizuje roczną klasę wstępną.

§ 13. W szkołach zawodowych, w celu realizowania zajęć praktycznych, mogą być tworzone warsztaty szkolne. Statut szkoły określa organizację warsztatów szkolnych.

§ 14. 1. Biblioteka szkolna jest pracownią szkolną, służącą realizacji potrzeb i zainteresowań uczniów, zadań dydaktyczno-wychowawczych szkoły, doskonaleniu warsztatu pracy nauczyciela, popularyzowaniu wiedzy pedagogicznej wśród rodziców oraz, w miarę możliwości, wiedzy o regionie.

2. Z biblioteki szkolnej mogą korzystać uczniowie, nauczyciele i inni pracownicy szkoły, rodzice, a także inne osoby, na warunkach określonych w statucie szkoły.

3. Pomieszczenia biblioteki szkolnej powinny umożliwiać:

- 1) gromadzenie i opracowywanie zbiorów,
- 2) korzystanie ze zbiorów czytelni,
- 3) prowadzenie przysposobienia czytelniczo-informacyjnego uczniów, w grupach bądź oddziałach.

4. Godziny pracy biblioteki szkolnej powinny umożliwić dostęp do jej zbiorów podczas zajęć lekcyjnych i po ich zakończeniu.

5. Statut szkoły określa szczegółowo organizację biblioteki szkolnej i zadania nauczyciela bibliotekarza.

§ 15. 1. Dla uczniów, którzy muszą dłużej przebywać w szkole ze względu na organizację dojazdu do szkoły, szkoła, która posiada odpowiednie pomieszczenia, sprzęt oraz możliwości kadrowe i środki finansowe, może zorganizować klub młodzieżowy, będący pozalekcyjną formą wychowawczo-opiekuńczej działalności szkoły.

2. Statut szkoły ponadpodstawowej określa organizację i formy pracy klubu młodzieżowego odpowiednio do potrzeb uczniów oraz możliwości szkoły.

§ 16. 1. Dla uczniów uczących się poza miejscem stałego zamieszkania szkoła ponadpodstawowa może zorganizować internat.

2. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej w internacie powinna wynosić od 35 do 40, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej obejmującej wychowanków niepełnosprawnych powinna odpowiadać liczbie uczniów w oddziale specjalnym, o której mowa w § 8 ust. 3.

4. Tygodniowy wymiar zajęć opiekuńczych i wychowawczych z jedną grupą wychowawczą w internacie powinien wynosić 49 godzin zegarowych.

5. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą organu prowadzącego szkołę, w internacie można zatrudnić wychowawcę — opiekuna nocnego.

6. Statut szkoły ponadpodstawowej określa szczegółowo organizację internatu oraz prawa i obowiązki wychowanków.

§ 17. 1. Szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacji szkoły ponadpodstawowej opracowany przez dyrektora szkoły, z uwzględnieniem szkolnego planu nauczania, o którym mowa w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania, oraz planu finansowego szkoły — do dnia 30 kwietnia każdego roku. Arkusz organizacji szkoły ponadpodstawowej zatwierdza organ prowadzący szkołę do dnia 30 maja danego roku.

2. W arkuszu organizacji szkoły ponadpodstawowej zamieszcza się w szczególności: liczbę pracowników szkoły, w tym liczbę pracowników zajmujących stanowiska kierownicze, ogólną liczbę godzin przedmiotów i innych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, liczbę godzin zajęć nadobowiązkowych, w tym kół zainteresowań i innych zajęć pozalekcyjnych, finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący szkołę, oraz liczbę godzin zajęć prowadzonych przez poszczególnych nauczycieli.

3. Na podstawie zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły ponadpodstawowej dyrektor szkoły, z uwzględnieniem zasad ochrony zdrowia i higieny pracy, ustala tygodniowy rozkład zajęć określający organizację obowiązkowych i nadobowiązkowych zajęć edukacyjnych.

§ 18. Statut szkoły ponadpodstawowej określa zakres zadań nauczycieli oraz innych pracowników, z uwzględnieniem przepisów § 19—21.

§ 19. 1. Statut szkoły ponadpodstawowej może przewidywać utworzenie stanowisk wicedyrektorów i innych stanowisk kierowniczych w szkole. Osoby, którym powierzono te stanowiska, wykonują zadania zgodnie z określonym w statucie szkoły podziałem kompetencji.

2. Stanowiska, o których mowa w ust. 1, tworzy się z uwzględnieniem następujących zasad:

- 1) na jedno stanowisko wicedyrektora powinno przypadać nie mniej niż 16 oddziałów, z zastrzeżeniem pkt 2,
- 2) w zespole szkół oraz w szkole, w której współczynnik zmianowości wynosi co najmniej 2, a także w szkole działającej w co najmniej dwóch budynkach, odpowiednio do warunków organizacyjnych i potrzeb danej szkoły oraz do posiadanych środków finansowych, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę, można przyjąć inne zasady tworzenia stanowisk wicedyrektorów, z tym że na jedno stanowisko wicedyrektora powinno przypadać nie mniej niż 12 oddziałów,
- 3) w szkole prowadzącej internat można utworzyć stanowisko kierownika internatu,
- 4) w szkole zawodowej można utworzyć stanowisko kierownika warsztatów szkolnych (laboratorium) lub kierownika szkolenia praktycznego,
- 5) za zgodą organu prowadzącego szkołę dyrektor szkoły, w ramach posiadanych środków finansowych, może tworzyć dodatkowe stanowiska wicedyrektorów lub inne stanowiska kierownicze.

§ 20. Dyrektor szkoły ponadpodstawowej może stworzyć nauczycielskie zespoły wychowawcze, zespoły przedmiotowe lub inne zespoły problemowo-zadaniowe. Pracą zespołu kieruje przewodniczący powołany przez dyrektora szkoły.

§ 21. 1. Dyrektor szkoły ponadpodstawowej powierza każdy oddział opiece wychowawczej jednego z nauczycieli uczących w danym oddziale.

2. Dla zapewnienia ciągłości i skuteczności pracy wychowawczej wskazane jest, aby nauczyciel wychowawca opiekował się danym oddziałem przez cały okres kształcenia w szkole.

3. Formy spełniania zadań nauczyciela wychowawcy powinny być dostosowane do wieku uczniów, ich potrzeb oraz warunków środowiskowych szkoły.

4. Statut szkoły ponadpodstawowej określa możliwości i sposób wpływania przez rodziców i uczniów na dobór i zmianę nauczyciela wychowawcy oraz tryb postępowania w tej sprawie.

§ 22. Statut szkoły ponadpodstawowej określa szczegółowe zasady rekrutacji uczniów do szkoły oraz ich prawa i obowiązki, w tym:

- 1) rodzaje nagród i kar stosowanych wobec uczniów oraz tryb odwoływania się od kary; nie mogą być stosowane kary naruszające nietykalność i godność osobistą ucznia,
- 2) przypadki, w których rada pedagogiczna może podjąć uchwałę upoważniającą dyrektora szkoły do skreślenia ucznia z listy uczniów,

3) warunki pobytu w szkole zapewniające uczniom bezpieczeństwo, ochronę przed przemocą, uzależnieniami, demoralizacją oraz innymi przejawami patologii społecznej.

§ 23. 1. Szkoła ponadpodstawowa używa pieczęci urzędowej, zgodnie z odrębnymi przepisami.

2. Zespół szkół posiada pieczęć urzędową wspólną dla wszystkich szkół wchodzących w skład zespołu, zawierającą nazwę zespołu.

§ 24. Szkoła ponadpodstawowa może posiadać własny sztandar, godło oraz ceremoniał szkolny.

§ 25. 1. Szkoła ponadpodstawowa prowadzi i przechowuje dokumentację, zgodnie z odrębnymi przepisami.

2. Zasady gospodarki finansowej szkoły ponadpodstawowej określają odrębne przepisy.

§ 26. Przepisy dotyczące szkoły ponadpodstawowej dla młodzieży stosuje się odpowiednio do szkoły ponadpodstawowej dla dorosłych, z wyjątkiem przepisów § 4, 6, 15 i 16.

§ 27. Statut szkoły ponadpodstawowej dla dorosłych, określający organizację nauczania w szkole, powinien ponadto uwzględniać przepisy § 28 — 31.

§ 28. 1. Kształcenie w szkołach ponadpodstawowych dla dorosłych może być prowadzone w formie stacjonarnej lub zaocznej.

2. W szkole ponadpodstawowej kształcącej w formie stacjonarnej mogą być prowadzone klasy zaoczne, a w szkole ponadpodstawowej kształcącej w formie zaocznej — klasy stacjonarne.

§ 29. 1. Zajęcia ze słuchaczami w szkole ponadpodstawowej dla dorosłych kształcącej w formie stacjonarnej we wszystkich semestrach odbywają się przez trzy lub cztery dni w tygodniu.

2. W szkole ponadpodstawowej dla dorosłych kształcącej w formie zaocznej:

- 1) konsultacje zbiorowe dla słuchaczy odbywają się we wszystkich semestrach co dwa tygodnie przez dwa dni, w zasadzie w soboty i niedziele, według tygodniowego rozkładu zajęć, o którym mowa w § 17 ust. 3,
- 2) dopuszcza się możliwość organizowania konsultacji indywidualnych w wymiarze 20% ogólnej liczby godzin zajęć w semestrze, w dowolnie wybranych dniach tygodnia,
- 3) organizuje się dwie konferencje instruktażowe w czasie jednego semestru: pierwszą — wprowadzającą do pracy w semestrze i drugą — przedegzaminacyjną.

§ 30. 1. Liczba słuchaczy w oddziale szkoły ponadpodstawowej dla dorosłych powinna wynosić co najmniej:

- 1) w klasie I — 30,
- 2) w klasie II — 25,
- 3) w klasach III—V — 20.

2. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą organu prowadzącego, liczba słuchaczy w oddziale może być niższa od liczby określonej w ust. 1.

§ 31. Statut szkoły ponadpodstawowej dla dorosłych określa zasady uczęszczania na wybrane zajęcia edukacyjne przez osoby przygotowujące się do egzaminów eksternistycznych.

625

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 21 maja 2001 r.

w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego, kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół oraz kształcenia w profilach w liceach profilowanych.

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550, Nr 104, poz. 1104, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1320) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się podstawę programową:

- 1) wychowania przedszkolnego dla przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, stanowiącą załącznik nr 1 do rozporządzenia,
- 2) kształcenia ogólnego dla:
  - a) szkół podstawowych i gimnazjów, stanowiącą załącznik nr 2 do rozporządzenia,
  - b) uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym w szkołach podstawowych i gimnazjach, stanowiącą załącznik nr 3 do rozporządzenia,
  - c) liceów profilowanych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. a) ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, stanowiącą załącznik nr 4 do rozporządzenia,

d) szkół zawodowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. b) ustawy, o której mowa w lit. c), stanowiącą załącznik nr 5 do rozporządzenia,

e) szkół ponadpodstawowych, stanowiącą załącznik nr 6 do rozporządzenia,

- 3) kształcenia w profilach dla liceów profilowanych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. a) ustawy, o której mowa w pkt 2 lit. c), stanowiącą załącznik nr 7 do rozporządzenia.

§ 2. Przepisy rozporządzenia nie dotyczą kształcenia dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim.

§ 3. Traci moc rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 1999 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego (Dz. U. Nr 14, poz. 129 i Nr 60, poz. 642, z 2000 r. Nr 2, poz. 18 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 49).

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2001 r.

Minister Edukacji Narodowej: *E. Wittbrodt*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. (poz. 625)

Załącznik nr 1

PODSTAWA PROGRAMOWA WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO DLA PRZEDSZKOLI I ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH

Wychowanie przedszkolne obejmuje wspomaganie rozwoju i wczesną edukację dzieci od trzeciego roku życia do rozpoczęcia nauki w klasie pierwszej szkoły podstawowej.

Wychowanie przedszkolne organizowane jest w przedszkolach i w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych.

Przedszkola (oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych) zapewniają opiekę, wychowanie i uczenie się w atmosferze akceptacji i bezpieczeństwa. Tworzą warunki umożliwiające dziecku osiągnięcie „gotowości szkolnej”.

Wobec rodziny (opiekunów) przedszkola (oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych) pełnią